

Masteroppgave

Stine Moen Nilsen

Ferdighetsutvikling i kvinnefotball

En kvalitativ studie av fotballspillere sin opplevelse av rammer for ferdighetsutvikling i egen klubb

Masteroppgave – Lektor i kroppsøving og idrettsfag

Veileder: Stig Arve Sæther

Høst 2023

NTNU

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Stine Moen Nilsen

Ferdighetsutvikling i kvinnefotball

En kvalitativ studie av fotballspillere sin opplevelse av rammer for ferdighetsutvikling i egen klubb

Hvordan opplever kvinnelige fotballspillere rammer for utvikling av ferdigheter i fotball knyttet til kultur og treningshverdag, økonomi og medieoppmerksomhet? Og hva tror kvinnelige fotballspillere de trenger av støtte og ressurser for å forbedre sin utvikling av ferdigheter i fotball?

Masteroppgave – Lektor i kroppsøving og idrettsfag

Veileder: Stig Arve Sæther

Høst 2023

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Sammendrag

Denne masteroppgaven, med tittelen «*Ferdighetsutvikling i kvinnefotball*» tar sikte på å undersøke kvinnelige fotballspillers opplevelser knyttet til rammene for ferdighetsutvikling i deres egne klubber, og hvordan disse opplevelsene skiller seg fra forholdene til mannlige spillere. Gjennomført som en del av lektorutdanningen i kroppsøving og idrettsfag ved NTNU, fokuserer studien spesielt på talentutvikling innen kvinnefotball.

Ved å anvende en kvalitativ tilnærming med dybdeintervjuer, ble fem kvinnelige fotballspillere fra en norsk utviklingsklubb nøye undersøkt. Formålet var å avdekke deres opplevelser knyttet til ferdighetsutvikling, med særlig vekt på kulturelle forhold, treningshverdag, økonomiske faktorer, og medieoppmerksomhet. Videre utforsker studien hvordan kvinnelige fotballspillere oppfatter nødvendig støtte og ressurser for å forbedre sin ferdighetsutvikling i fotball.

Resultatene av studien gir verdifull innsikt og dyptgående forståelse for de utfordringene og mulighetene kvinnelige fotballspillere står overfor i sin utviklingsprosess. Disse funnene vil bli grundig presentert og drøftet i oppgaven, med mål om å bidra til en bredere og mer nyansert forståelse av ferdighetsutvikling i kvinnefotball. Studien understreker viktigheten av å anerkjenne og tilrettelegge for de unike behovene til kvinnelige fotballspillere for å skape et mer likeverdig tilbud innenfor idretten.

Forord

Fotball har vært en sentral del av mitt liv, formet av støttende foreldre som har vært engasjert i alle aspekter av min fotballreise. Denne masteroppgaven søker å forstå, utforske og bidra til kvinnefotballen, en lidenskap som er vevd inn i min egen historie. Min fotballutforskning begynte ved organisert trening som femåring og har siden brakt glede og minneverdige opplevelser. På sone-, krets- og fylkesnivå, samt gjennom representasjon for en norsk toppklubb, har jeg engasjert meg i fotballkarrieren. Til tross for avsluttet aktiv satsing for flere år siden, har interessen for fotball vedvart. Jeg har styrket min kompetanse gjennom trenerutdanning via Norges Fotballforbund og annen relevant opplæring. Som utøver, trener og supporter har mitt engasjement vært en kjerne av entusiasme. Utviklingsmulighetene i min hjemregion, klubb, fotballkrets og idrettslinjen på videregående skole har utvilsomt formet meg som toppidrettsutøver. Denne oppgaven har røtter i min erfaring som aktiv fotballspiller og trener, samt den nysgjerrigheten jeg har utviklet de siste årene, spesielt rundt optimale utviklingsbetingelser for kvinnefotball. Samtidig har mine erfaringer understreket utfordringene ved å satse på kvinnesiden av fotballen, og dette danner grunnlaget for oppgaven.

Å skrive dette forordet er både utfordrende og rørende, da livet i all sin kompleksitet har formet min vei gjennom denne masteroppgaven. Juni 2023 brakte med seg en dypt personlig og smertefull hendelse, da min kjære mamma gikk bort brått etter en kort tids sykdom. Hennes plutselige fravær har kastet lange skygger over hverdagen min og har naturligvis satt sitt preg på denne skriveprosessen. I tillegg til dette tunge tapet har jeg båret med meg sorgen etter å ha mistet min far til kreft mens jeg arbeidet med min bacheloroppgave våren 2020, som også omhandlet kvinnefotball. Livets uforutsigbarhet har vært en påminnelse om hvor skjør vår eksistens er og hvordan den kan påvirke selv de mest strukturerte planene.

Samtidig sitter jeg her med en annen dimensjon av livet mitt – en internasjonal reise innen CrossFit/Functional Fitness som har kulminert i en verdensmestertittel i høst. Høsten har vært en periode preget av intense utfordringer og målrettet arbeid, hvor seieren har blitt en markør for styrke, utholdenhet og dedikasjon. Denne kontrasten mellom tap og triumf har formet min reise gjennom arbeidet med denne masteroppgaven.

Jeg vil rett en stor takk til mine informanter som har kommet med spennende og reflekterte meninger, synspunkter og erfaringer som jeg fikk god bruk for underveis i analysen. Den siste personen jeg vil takke er selvfølgelig min veileder Stig Arve Sæther for støtte og forståelse gjennom denne komplekse tiden. Den støttende tilnærming har vært en kilde til motivasjon og et klart lys i perioder med tåke. Jeg er takknemlig for å ha hatt en veileder som har svart fortløpende og hjulpet meg gjennom prosessen. Veiledningsmøtene har vært engasjerende og svært lærerike. Jeg har fått gode innspill og troen på at denne oppgaven skulle komme i havn.

Til mine kjære foreldre, som ikke er fysisk til stede, men alltid i mitt hjerte, er denne oppgaven dedikert til dere. Deres støtte og engasjement vil for alltid være en kraftig drivkraft i alt jeg gjør.

NTNU, høsten 2023

Stine Moen Nilsen

Studiens profesjonsrelevans

Denne masteroppgaven markerer et betydelig fremskritt innen idrettsvitenskap, spesielt ved å tilføre innsikt i hvordan kvinnelige fotballspillere erfarer rammene for ferdighetsutvikling. Ved å grundig utforske kvinnelige fotballspillere sin opplevelse knyttet til kulturelle, økonomiske og medierelaterte faktorer, søker studien å avdekke kompleksiteten i utfordringene som kvinnelige fotballspillere står overfor, samtidig som den identifiserer deres behov for støtte og ressurser. Dette forskningsarbeidet har potensial til å fungere som en verdifull ressurs for trenere, klubber og beslutningstakere innen kvinnefotballen, ved å tilby innsikt som kan brukes til å utvikle målrettede strategier for optimalisering av ferdighetsutviklingen.

Ved direkte å adressere spørsmål knyttet til kulturelle barrierer, økonomisk støtte og medieoppmerksomhet, kan studien fungere som en veiviser for praksisen innen feltet. Den gir konkrete retningslinjer for forbedring av rammebetingelsene, og dens potensielle effekt strekker seg dermed utover det rent akademiske, med direkte implikasjoner for å styrke utviklingen av kvinnelige fotballspillere på alle nivåer.

Denne forskningen har også betydning for den bredere samfunnskonteksten ved å belyse og utfordre eksisterende normer og strukturer som påvirker kvinnelig fotball. Ved å synliggjøre barrierer knyttet til kultur, økonomi og medier, kan studien bidra til å informere fremtidige policybeslutninger og endringsinitiativer. Den fungerer derfor ikke bare som et akademisk bidrag, men også som et potensielt kraftig verktøy for å påvirke praksis, politikk og oppfatninger rundt ferdighetsutvikling i kvinnefotball.

Innholdsfortegnelse

SAMMENDRAG	3
FORORD	4
STUDIENS PROFESJONSRELEVANS	6
1.0 INNLEDNING	9
1.1 FERDIGHETSUTVIKLING OG KJØNNSSPESIFIKKE UTFORDRINGER	9
1.2 CASE: SPILLERUTVIKLING I NORGE	10
2.0 FAGFELT	13
2.1 SPILLERUTVIKLING I FOTBALL	13
2.2 TALENTBEGREP, IDENTIFIKASJON OG TALENTUTVIKLING	13
2.3 TALENTUTVIKLINGSPROSESSEN	14
2.4 BETYDNINGEN AV UTVIKLINGSMILJØET	16
2.4.1 Klubbens betydning i utviklingsprosessen	17
2.4.2 Trenerens betydning for spillernes utvikling	17
3.0 TIDLIGERE FORSKNING PÅ KVINNEFOTBALL	19
3.1 SPILLERUTVIKLING KNYTTET TIL REKRUTTERING OG KLUBBINTEGRERING	19
3.2 SPILLERUTVIKLING KNYTTET TIL ORGANISERING, MANGFOLD, REGULERING, PROFESJONALITET OG ØKONOMI	20
3.3 NØKKELASPEKTER AV SPILLERSTØTTE OG RESSURSBEHOV FOR OPTIMAL FERDIGHETSUTVIKLING	20
3.4 MULIGHETER OG UTFORDRINGER FOR SPILLERUTVIKLING I FRAMTIDEN	21
4.0 METODE	24
4.1 VALG AV METODE OG VITENSKAPSTEORETISK GRUNNLAG	24
4.1.1 Kvalitativ forskningsmetode	24
4.2 TILGANG TIL FELTET OG UTVELGELSE AV INFORMANTER	24
4.3 PROSESSEN MED GJENNOMFØRING AV INTERVJU OG BEHANDLING AV DATA	25
4.3.1 Forberedelser og intervjuguide	25
4.3.2 Gjennomføring av intervjuene	26
4.3.3 Behandling av analyse og data	27
4.4 VURDERING AV OPPGAVENS KVALITET	27
4.5 STYRKER OG SVAKHETER I DATAGENERERINGEN	28
4.6 ETISKE VURDERINGER	28
5.0 ANALYSE	30
5.1 IDRETTSBAKGRUNN OG SPORTSLIGE ERFARINGER	30
5.2 TRENINGSHVERDAGEN	33
5.3 FORSKJELLER I DEN ØKONOMISKE SATSINGEN, KULTUR OG MEDIEOPPMERKSOMHET	38
5.4 VEIEN VIDERE FOR KVINNEFOTBALLEN	42
6.0 METODISK DISKUSJON	44
6.1 PÅVIRKNING OG GJENNOMFØRING PÅ RESULTATENE	44
7.0 PRAKTISKE IMPLIKASJONER PÅ STUDIENS RESULTATER	46
8.0 OVERORDNET DISKUSJON	47
9.0 OPPSUMMERING	50
9.1 VEIEN VIDERE FOR NORSK KVINNEFOTBALL	50
LITTERATURLISTE:	51
.....	58
VEDLEGG 1	58
INFORMASJONSSKRIV OG SAMTYKKEERKLÆRING	58
VEDLEGG 2	61
INTERVJUGUIDE	61

VEDLEGG 3..... 63
MELDESKJEMA63

1.0 Innledning

1.1 Ferdighetsutvikling og kjønns spesifikke utfordringer

Forskning indikerer tydelige forskjeller i behandlingen og utviklingsmulighetene for mannlige og kvinnelige fotballspillere (Smollack & Smith, 2015). Spesielt knyttet til økonomiske ressurser og treningsforhold er disse forskjellene påvist (Gråstén et al., 2018; Forsyth, Brown & Foueiem, 2020; Kerr & Dacyshyn, 2015). En undersøkelse fra NRK avdekte at norske toppklubber investerer betydelig mer i mannlige spillere, en praksis som strider mot Norges Fotballforbunds mål om like muligheter uavhengig av kjønn (Lie & Rognerud, 2022), og gjør at kvinnelige fotballspillere i mindre grad vil kunne utvikle seg på lik linje med mannlige spillere.

En annen markant forskjell mellom kjønnene i fotballen er publikumsinteressen og medieoppmerksomheten, der herrefotballen dominerer (Andreff & Szymanski, 2006). Denne skjevheten i interesse har økonomiske konsekvenser og bidrar til ulike rammevilkår for ferdighetsutvikling (Kesenne & Szymanski, 2019). Kvinnenes fotball har historisk sett stått i skyggen av herrefotballen, noe som fører til ulik tilgang til økonomiske ressurser og fasiliteter, hindrende for likestilling og nødvendig for lik utvikling av fotballferdigheter hos begge kjønn. Den nåværende økonomiske støtten til kvinnelig fotballmiljø er fortsatt lav sammenlignet med mennenes (FIFA, 2021).

Selv om utfordringene med manglende likestilling i norsk fotball kan virke åpenbare, er det nødvendig å øke bevisstheten om disse problemene, spesielt fra et spillerutviklingsperspektiv (Jones & Olsen, 2020; Hansen, 2021). Ytterligere forskning blir derfor viktig for å identifisere metoder og tiltak som kan styrke ferdighetsutviklingen, spesielt for kvinner i fotballen (Eriksen et al., 2019; Berg, 2020). Det kreves tilpasning av treningsmetoder og strategier for å optimalisere utviklingen av kvinnelige fotballspillere (Andersen & Larsen, 2018; Magnusson, 2022).

For å utvikle effektive strategier og tiltak for å styrke kvinnefotballen i Norge, er det nødvendig å fokusere på objektive data og relevant forskning om ferdighetsutvikling, ressurser, rekruttering, samarbeid, kompetanseheving og organisering. Det er avgjørende å undersøke hvordan disse faktorene påvirker kvinnefotballen i Norge, samt å identifisere mulige tiltak for å øke likestillingen og skape like muligheter for jenter og kvinner i fotballen. På bakgrunn av dette har jeg formulert følgende problemstilling:

Hvordan opplever kvinnelige fotballspillere rammer for utvikling av ferdigheter i fotball knyttet til kultur og treningshverdag, økonomi og medieoppmerksomhet? Og hva tror kvinnelige fotballspillere de trenger av støtte og ressurser for å forbedre sin utvikling av ferdigheter i fotball?

1.2 Case: Spillerutvikling i Norge

De siste årene har det vært en økning i interessen og satsingen på kvinnefotball i Norge. Dette har ført til at det er blitt et større fokus på rekruttering, utvikling og støtte til jenters og kvinners fotball i både lokale klubber og på nasjonalt nivå (NFF, 2021). Det er blitt etablert egne serier og turneringer for kvinner på ulike alderstrinn, og det er lagt større vekt på likestilling og like muligheter for jenter og gutter innen fotballen. På landslagsnivå har Norges kvinnelandslag i fotball også gjort det svært godt i internasjonale mesterskap, som har bidratt til økt interesse og anerkjennelse av kvinnefotballen i Norge (NFF, 2021).

Det har blitt utført flere studier på kvinners helse og idrettsprestasjoner, og det har blitt påpekt betydelige forskjeller mellom kjønnene når det gjelder skadeomfang og -risiko (Leite et al., 2019; Hewett et al., 2019). På grunn av økende oppmerksomhet rundt dette temaet har det blitt igangsatt tiltak for å bedre spillerutvikling og skadeforebygging for kvinnelige fotballspillere. Fotball-VM i 2019 viste at kvinnefotballen har utviklet seg sportslig og kommersielt, og at det har blitt større fokus på teknisk og taktisk spillestil (FIFA, 2019). UEFA har også lansert en strategiplan for kvinnefotball som skal støtte og løfte både kvinnefotballen og kvinner i fotballens posisjon i Europa. UEFAs strategiplan for kvinnefotball ble lansert i 2019 med formål om å styrke og utvikle kvinnefotballen i Europa og øke likestillingen i fotballen generelt. Planen har som mål å øke kvinnefotballens synlighet og tilgjengelighet, styrke strukturene rundt kvinnefotball og øke kompetansen og ressursene innenfor dette området. UEFA ønsker også å bidra til å øke antall kvinner i ledende posisjoner i fotballen, og jobbe for likestilling og mangfold innenfor idretten (NFF, 2019; UEFA, 2019).

Det er naturlig å anta at jenter har like høye mål som gutter, at de sitter på de samme drømmene om å utvikle seg, og bli profesjonelle spillere. I Norges fotballforbund (NFF) sin strategiplan for 2020-2023, under spiller og trenerutvikling har forbudet som hovedmål å tilrettelegge for at spillerne kan bli best mulig, uavhengig av adresse, klubb og kjønn. NFF legger også vekt på god trenerutvikling, og ønsker å forbedre kurs- og utdanningstilbudet på alle nivåer (NFF, 2023). Et eksempel på et prosjekt som har til hensikt å utvikle og styrke kvinnefotballen i Norge er "Kvinnefotballens utviklingsprosjekt" (KUP), som ble initiert av Norges Fotballforbund i 2015 og som har som mål å forbedre kvaliteten og øke rekrutteringen til kvinnefotballen på alle nivåer. Prosjektet har en total ramme på 60 millioner kroner og inneholder en rekke tiltak, blant annet økt satsing på trenerutdanning, bedre rammebetingelser for klubbene og utvikling av talenter (NFF, 2018). En annen konkret satsing er OBOS' sponsoravtale med Toppserien, som har en verdi på 25 millioner kroner over tre år (OBOS, 2017). Denne avtalen har som formål å utjevne forskjeller og bidra til å styrke kvinnefotballen i Norge. I tillegg har Toppfotball Kvinner, som har ansvaret for å utvikle toppfotballen for kvinner i Norge, landet flere viktige avtaler som gir millionbeløp til kvinnefotballen i Norge. Blant annet har de inngått en sponsoravtale med Norsk Tipping som har en

verdi på 100 millioner kroner over fem år, og en avtale med Sparebank 1 på 10 millioner kroner over tre år (Sveegaarden, 2020).

Kvinnefotballen i Norge møter utfordringer knyttet til mangel på ressurser, både økonomisk, organisatorisk, menneskelig og kompetanse (Espelund et al., 2018). Toppserieklubber anses som svake organisatorisk med få ansatte, og det er en økende forskjell mellom norske toppklubber og de største internasjonale klubbene. Norske klubber har ikke klart å oppnå de samme gode internasjonale resultatene som landslaget. Interessen blant publikum og media for kvinnelag i Toppserien er svakere enn for sammenlignbare ligaer i utlandet, og det er utfordringer knyttet til å skape en profesjonell hverdag for spillerne. Snittalderen i Toppserien er lav, og få spillere kan leve av fotballen på kvinnesiden. Spillerne må ofte kombinere utdanning og jobb med fotballkarrieren (Espelund et al., 2018). Rapporten fra Espelund-utvalget er basert på en grundig analyse av kvinnefotballen i Norge og representerer deres oppfatning og forslag til tiltak for å løfte kvinnefotballen i landet. Deres anbefalinger er imidlertid i tråd med forskning og teorier om ferdighetsutvikling og utviklingsmiljø. Forskning har for eksempel vist at det er viktig å utvikle tekniske ferdigheter og kampforståelse i tidlig alder (Ford et al., 2010), og at klubber og ligaer spiller en viktig rolle for talentutvikling (Le Gall et al., 2006). Videre har forskning også påpekt utfordringer knyttet til interessen for kvinnefotballen, både blant publikum og media (Kang & Perreault, 2013). Dermed kan man si at utvalgets oppfatninger og forslag er støttet av relevant forskning på området.

Espelund-utvalget så på flere løsninger for å forbedre kvinnefotballen i Norge. En av løsningene er knyttet til integrering og samarbeid mellom herre- og kvinnefotballen. UEFAs rapport viste at Norge skilte seg fra andre europeiske ligaer ved at det er få klubber som har topplag både på kvinne- og herresiden (Espelund et al., 2018). Espelund-rapporten så nærmere på klubbintegrering og anerkjente at internasjonale klubber som gjorde dette raskt oppnådde en posisjon internasjonalt. I en lignende rapport fra det danske fotballforbundets «*Kvindekommissjonen*» kom det fram til en anbefaling der alle toppklubbene på herresiden skulle forpliktes til å etablere en toppfotballsatsing for kvinner (Espelund et al., 2018). Lignende har blitt gjort iblant annet England, Italia, Brasil og Kina (Valenti et al., 2021). Espelund-utvalget ville derimot ikke gjøre en lignende anbefaling for NFF. Fotballforbundet har makt til å gjøre dette gjennom lisensordningen, der lisens er noe alle klubbene må ha for å kunne delta i seriespill. Utvalget mente derimot at klubben skulle ha friheten til å gjøre egne vurderinger og valg, og anerkjente at det ville være en fordel om klubbene fant egne løsninger som var egnet og tilpasset sitt nærområde (Espelund et al., 2018).

Utvalget understrekte videre herreklubbenes ansvar gjennom at de selv har vært med på å formulere og stemt frem NFFs Handlingsplan fra 2016-2019 og 2020-2023, der utviklingen av kvinnefotball er et av satsingsområdene (NFF, 2023). Utvalget mener det ligger en uforløst potensial i kunnskapsdeling og kompetanseoverføring mellom lagene der herresiden kan bidra med

støttefunksjoner. Områder som herresiden kan bidra med er for eksempel trener- og spillerutvikling, analyse og medisin, organisasjonsbygging og lederskap, kompetanse innenfor arrangement og markedsarbeid. Rapporten konkluderer derfor med en oppfordring om å finne samarbeidsmodeller lokalt og at det bør være en organisatorisk målsetning for herre- og kvinnefotballen (Espelund et al., 2018).

2.0 Fagfelt

2.1 Spillerutvikling i fotball

Fagfeltet spillerutvikling i fotball er grundig utforsket og undersøkt i idrettsvitenskapelig litteratur. En helhetlig tilnærming til spillerutvikling er viktig for å optimalisere spillerens potensial (Baker et al., 2018). Dette inkluderer både fysiske, tekniske, taktiske og mentale ferdigheter (Ford et al., 2010; Williams, Ford & Drust, 2020). Utviklingsmiljøet, som inkluderer både klubbmiljøet og faktorer utenfor klubbmiljøet, har også stor betydning for spillerens utvikling (Côté et al., 2012; Helsen et al., 2012). Familie, venner, skole og andre idrettslag kan alle påvirke spillerens utvikling på ulike måter (Güllich & Emrich, 2014; Vaeyens et al., 2009).

Det er gjort mye forskning på betydningen av utviklingsmiljøet i fotball, spesielt i forhold til unge spillere. En studie av Blomqvist et al. (2020) undersøkte betydningen av trener- og klubbmiljøet for utviklingen av fysiske og tekniske ferdigheter hos unge fotballspillere. Resultatene viste at trenerkvaliteten og klubbmiljøet hadde stor innvirkning på utviklingen av spillerne, spesielt når det gjaldt fysisk kapasitet og teknisk ferdighet. En annen studie av Henriksen et al. (2020) viste at et positivt og støttende utviklingsmiljø kan bidra til å redusere risikoen for frafall blant unge fotballspillere. Dette understreker betydningen av å legge til rette for et godt utviklingsmiljø for å sikre at unge spillere utvikler seg optimalt og blir værende i idretten.

Det er også gjort forskning på betydningen av faktorer utenfor klubbmiljøet for spillerutviklingen. En studie av Strachan et al. (2019) undersøkte sammenhengen mellom støtte fra familie og venner og prestasjoner hos kvinnelige fotballspillere. Resultatene viste at støtte fra familie og venner hadde en positiv effekt på prestasjonene til spillerne. En annen studie av Vella et al. (2018) viste at deltakelse i flere idretter kan bidra til en bedre fysisk og teknisk utvikling hos unge fotballspillere. Dette viser at faktorer utenfor klubbmiljøet kan ha stor innvirkning på spillerutviklingen, og at det er viktig å ta hensyn til disse faktorene i utviklingsprosessen.

2.2 Talentbegrep, identifikasjon og talentutvikling

I den moderne forskningen har det blitt utvidet en smal forståelse av talentbegrepet, og det er nå anerkjent at talent må ses på som et mer omfattende begrep som involverer flere faktorer (Martindale, Collins & Daubney, 2005). Et utvidet talentbegrep innebærer en dynamisk forståelse av ferdighet og talent, som tar hensyn til utøverens evne og potensial for utvikling av ekspertise i idretten, og inkluderer teknikk, taktikk, fysiske egenskaper, motivasjon og mentale egenskaper (Abbott & Collins, 2002).

Williams, Ford & Drust (2020) har delt identifiserings- og utviklingsfasen i idrett inn i fire forskjellige faser; talentoppdagelse, talentidentifisering, talentutvikling og talentsleksjon. Talentoppdagelse er fasen hvor man oppdager en potensiell utøver som ikke er aktiv i den aktuelle

idretten. På grunn av fotballs store popularitet og det høye antallet barn som driver med denne idretten, har talentoppdagelse mindre betydning i fotball enn i mindre individuelle idretter. I tillegg er fotball en idrett hvor man ikke nødvendigvis trenger en spesiell fysisk profil, og manglende ferdigheter på ett område kan kompenseres for med gode ferdigheter på andre områder (Støren et al., 2005).

I talentidentifiseringsfasen prøver man å identifisere hvilke utøvere som er aktive i idretten, som har et potensiale til å bli eliteutøvere. Seleksjon handler om å velge ut og satse på de beste spillerne. Denne fasen innebærer å forutse prestasjon over ulike perioder gjennom å vurdere fysiske, fysiologiske, psykologiske, sosiologiske og teknisk/taktiske evner både hver for seg og i relasjon til hverandre (Williams, Ford & Drust, 2020). Et relativt kjent fenomen innenfor identifisering og selektering i fotball er den relative alderseffekten. En rekke studier fra utlandet og Norge har vist at utøvere som er født tidlig på året har mye større sannsynlighet for å bli identifisert som lovende toppspillere eller selektert til landslag (Haulan & Sæther, 2011; Helsen et al., 2005; Sæther, 2015; Williams, 2010). Dette til tross for at andre studier viser hvor vanskelig det er å identifisere hvem som blir best (Abbott & Collins, 2004; Helsen, Hodges, Wincel & Starkes, 2000; Martindale, Collins & Daubney, 2005). Et interessant fundament i forskningen til Abbot og Collins (2004) konkluderer med at man må legge mindre vekt på identifisering i form av prestasjon, men heller legge merke til utviklingsprosessen og faktorer, blant annet miljøet, trenere, foreldrestøtte og psykologiske karakteristikk. Dette vil i sterk grad bygge på fundamentet til studien av Helsen et al. (2000), om at trenere ofte føler de kan identifisere hvem som blir gode utøvere, men har en tendens til å identifisere unge utøvere som er født tidlig på året.

Talentutviklingsfasen handler om å sørge for å tilby et optimalt læringsmiljø, slik at utøveren har en best mulig sjanse til å realisere sitt potensiale (Williams, Ford & Drust, 2020). Under talentutviklingsprosessen foregår det kontinuerlig en identifiseringsprosess, for å hele tiden kunne vurdere hva som er de mest hensiktsmessige læringsmetodene for utøveren. Collins & Abbot (2004, s. 405) definerer talentutvikling som: *“Talent development refers to the provision of the most appropriate environments for athletes to accelerate their learning and performance”*. En slik definisjon legger vekt på at talentutvikling er en holistisk prosess hvor psykologiske, sosiale, fysiologiske og fysiske egenskaper skal utvikles (Abbott & Collins, 2004).

2.3 Talentutviklingsprosessen

Talentutviklingsprosessen impliserer at utvikling ikke bare skjer på treningsfeltet, men omfatter alle handlinger ment for å akselerere ferdighetsutviklingen. Talentutvelgelse er prosessen med å identifisere utøver på ulike stadier som viser gode nok ferdigheter til å bli tatt ut til et lag eller en tropp. Denne prosessen er spesielt tydelig i fotball, da det til enhver tid bare er elleve spillere som

kan starte en kamp, og noen må starte på benken. Dette fører til at en trener av og til må begrense utviklingsmulighetene til noen spillere som får mindre spilletid enn andre. I en studie på belgiske fotballspillere fant Helsen et al. (1998) at spillere vurderte kampsituasjonen som dem mest relevante aktiviteten for læring. Det er derfor viktig at en trener prøver å balansere spilletid i et lag, slik at flest mulig spillere kan få gode læringsmuligheter. De fire fasene som Williams, Ford & Drust (2020) beskriver, praktiseres ikke kronologisk, men står i relasjon til hverandre, og påvirker hverandre kontinuerlig.

Ser man på Williams, Ford & Drust (2020) sin modell for predikatorer for et fotballtalent, ser man at hver av de fire forskjellige predikatorene (sosiologiske, psykologiske, fysiologiske og fysiske) igjen har flere dimensjoner som utvikles gjennom trening. Fysiske prediktorer er knyttet til antropometriske mål og fysiske utvikling hos talenter. Antropometriske mål som blant annet kroppsstørrelse (høyde, vekt, muskelsammensetning), kan ofte gjenspeile posisjoner eller roller spillerne har på banen (Williams, Ford & Drust, 2020). Den relative alderseffekten er en betydelig faktor innenfor de fysiske predikatorene når det gjelder talentidentifisering. Fysiologiske prediktorer dreier seg i hovedsak om aerob og anaerob kapasitet, styrke, spenst og hurtighet (Williams, Ford & Drust, 2020). De fysiologiske predikatorene blir sett på som viktige for et fotballtalent som skal nå et elitenivå. Fotballen i dag er i utvikling når det gjelder krav til både utholdenhet og hurtighet (Bangsbo, 2005), og det stilles stadig større krav til disse egenskapene i toppfotballen. De fysiologiske ressursene utvikles dels gjennom vekst og modning og dels gjennom trening (Bergo m.fl., 2015).

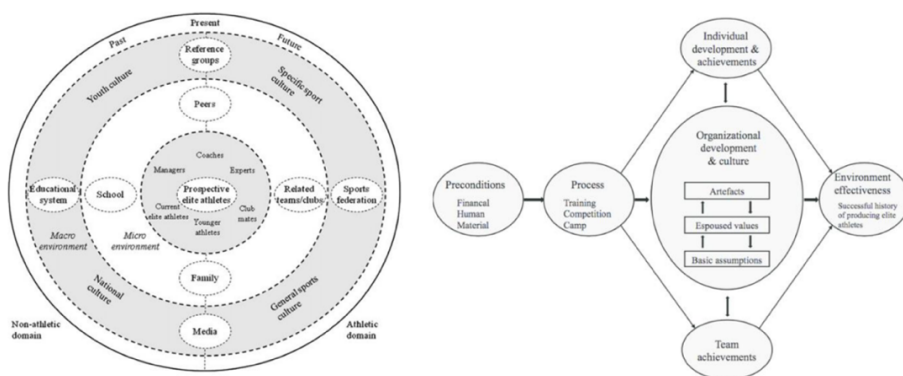
Sosiale prediktorer dreier seg i større grad om miljømessige faktorer i talentidentifiseringen (Williams, Ford & Drust, 2020). Baker et al. (2003) fant at både trening og miljømessige faktorer også er vesentlige for utviklingen av eliteutøvere i ulike idretter. Positive og støttende holdninger fra signifikante andre, som for eksempel foreldre og trenere, anses som viktige de første årene i idrettsdeltakelsen for å oppnå suksess i idrett. Sosiologiske prediktorer innebærer i stor grad miljøet rundt et talent legger til rette for gode forhold til utvikling, både i form av støttende foreldre og en tilrettelagt hverdag. En lekpreget aktivitet – «*deliberate play*» (Cote, 1999) i tidlig alder ser ut til å ha en positiv effekt i tidligere år av en karriere, mens en mer formålsrettet idrettspraksis – «*deliberate practice*» (Ericsson et al., 1993) i senere alder ser ut til å være vesentlig for å oppnå elitenivå.

Psykologiske prediktorer som blant annet selvtillit, motivasjon, konsentrasjon, forventninger og målsettinger anses som suksessfulle personlighetskarakteristika for unge fotballtalenter (Williams & Reilly, 2000). Motivasjon og viljestyrke vil være sentral i ytelsen på fotballbanen og gleden ved idrett anses som en grunnleggende faktor for deltakelse i idretten (Reppesgård, 2016). Utviklingsgraden av disse faktorene vil, på samme måte som utvikling av fysiologiske og sosiologiske faktorer, være med på å påvirke om spillerne lykkes eller ikke (Bergo et al., 2015).

Selv om det er viktig å identifisere og selektere lovende talenter i idretten, viser forskning at det kan være utfordrende å forutsi hvem som vil bli eliteutøvere basert kun på tidlige prestasjoner og fysiske egenskaper (Smith & Johnson, 2021). Derfor bør talentutviklingsprosessen legge mer vekt på å skape optimale læringsmiljøer og utviklingsmuligheter, samt ta hensyn til psykologiske, sosiale og fysiologiske faktorer for å gi utøverne best mulig mulighet til å realisere sitt potensiale. Talentutvelgelse bør også være en kontinuerlig prosess, hvor utøverne evalueres og tilbys ulike læringsmetoder og utfordringer for å videreutvikle sine ferdigheter. Disse ulike fasene i talentutviklingsprosessen står i relasjon til hverandre og påvirker hverandre kontinuerlig, og det er viktig for trenere å balansere spilletid og læringsmuligheter for alle spillere i laget.

2.4 Betydningen av utviklingsmiljøet

Henriksen (2010) benyttet ATDE-modellen og ESF-working-modellen for å analysere og strukturere faktorer som påvirker talentutvikling og optimalisere miljøet for suksess. ATDE-modellen fokuserer på de ulike komponentene som påvirker talentutvikling, inkludert den individuelle utøveren, treneren, treningen, konkurransene og støtteapparatet rundt utøveren. ESF-working-modellen fokuserer på faktorer som bidrar til suksess, inkludert ressurser og infrastruktur, effektiv organisering og planlegging, tilgjengelighet og tilrettelegging av trening og konkurranse, og en kultur som støtter talentutvikling (Henriksen, 2010).

Figur 1: Athletic talent development environment (ATDE) working model og Environment success factors (ESF) working model (Henriksen et al., 2010)

Ved å bruke disse modellene kan man identifisere og optimalisere faktorer som er viktige for talentutvikling og skape et miljø som legger til rette for suksess. Dette kan inkludere tilgang til høy kvalitet på trenerkompetanse, treningsfasiliteter og støtte fra et sterkt støtteapparat, samt å bygge en sterk kultur som støtter talentutvikling og bidrar til at utøverne trives og utvikler seg på en positiv måte. Slike modeller kan også være nyttige for å identifisere områder der det kan være nødvendig å

gjøre endringer eller forbedringer, og dermed forbedre miljøet for talentutvikling og suksess (Henriksen, 2010).

Flatgård, Larsen & Sæther (2019) utførte en studie av utviklingsmiljøet i en norsk profesjonell fotballklubb ved hjelp av ATDE-modellen og ESF-working-modellen. Resultatene viste at et optimalt utviklingsmiljø kjennetegnes av tydelige mål og planer, gode relasjoner mellom trener og spiller, tett oppfølging av spillerne og tilpasning for individuell utvikling. Videre var det nødvendig med støtte fra klubbedelsen og tilstrekkelige ressurser og infrastruktur for å skape et optimalt miljø for talentutvikling. Studien fremhever viktigheten av å ha en helhetlig og systematisk tilnærming til utviklingsmiljøet for å skape de beste forutsetningene for talentutvikling i fotball (Flatgård, Larsen & Sæther, 2019).

2.4.1 Klubbens betydning i utviklingsprosessen

Når det gjelder treningstid, -innhold og -rammer, er det lite som kan motsi at klubbene representerer den viktigste arenaen for spillerutvikling (Ashworth & Heyndels, 2007). De fleste starter organisert fotball i tidlig alder i sin lokale breddeklubb (Haugaasen, Toering & Jordet, 2014; Hornig et al., 2016; Macody, Østrem & Høigaard, 2016). I lys av dette er det troverdig at klubbene representerer ulike tilnærminger og praksiser overfor utøverne, og dette kan få betydning for utviklingen (Ferreira & Armstrong, 2002). Foreldrenes involvering er også svært viktig (Holt, Tamminen, Black, Sehn & Wall, 2008), og vil i mange tilfeller føre til spørsmål om hvilken klubb som gir best forutsetninger for utvikling. Uavhengig av klubb er det viktig at utfordringene matcher spillerferdighetene for å danne mestring og optimal utvikling (Horning, Aust & Güllich, 2016).

Et fremtredende begrep i denne sammenhengen er bruk av hospitering. I en fotballklubb, spesielt for barne- og ungdomsfotball, vil spillere bli delt inn i ett eller to årskull, og det vil være tilfeller der noen spillere har forskjellige ferdighetsnivåer og dermed trenger ekstra utfordringer for optimal utvikling. Begrepet hospitering innebærer at en spiller trener eller spiller kamper utenfor sin primære gruppe. Spillerne vil kunne spille på forskjellige lag innad i samme klubb, og det er avgjørende at klubbens trenere er en del av et utviklingssystem. Hospitering og det å gi unge utøvere tillit innen trygge rammer for å etablere seg på respektive lag, har vist seg å føre til at unge spillere kan utvikle seg over tid (Baker et al., 2009).

2.4.2 Trenerens betydning for spillernes utvikling

Som trener er det viktig å være bevisst på hvordan man utøver rollen sin, og hvordan trenerrollen påvirker utøvere og andre involverte i idrettsmiljøet. Ungdomsidretten er en viktig periode for å legge grunnlaget for videre interesse og suksess innen idrett og fysisk aktivitet. Forskning viser at trenerens påvirkning er en av de sterkeste faktorene som påvirker spillerens utvikling og prestasjoner, uansett

om det er på elite- eller breddenivå (Sæther, 2015; Ommundsen, 2009; Hansen & Henriksen, 2009; Martindale et al., 2005). Som trener er det viktig å finne ut hva som driver hver enkelt spiller og legge til rette for å tilfredsstille dette behovet (Eriksen-Deinoff & Melhus 2018). Uansett hvilken treningsgruppe man jobber med, er det viktig å se hver enkelt utøver og forstå deres individuelle behov og ferdigheter for å kunne hjelpe dem med å utvikle seg på best mulig måte.

Dette peker på betydningen av å gi tilbakemeldinger på en effektiv måte som hjelper utøverne å utvikle seg, og ikke bare gi generelle tilbakemeldinger som ikke er tilpasset den enkelte utøver. Det kan også være viktig å bruke ulike tilnærminger og teknikker for å støtte utøvernes læring og ferdighetsutvikling. Å tilrettelegge for en variert og utfordrende trening kan også være viktig for å holde motivasjonen oppe og unngå utbrenthet og skader (Halvari & Halvari, 2006). I tillegg til å legge til rette for trening, kan treneren spille en viktig rolle som en rollemodell og veileder for utøverne, både når det gjelder idrettsetikk og livsferdigheter. Å fremme gode verdier og holdninger kan bidra til å skape en god kultur og et positivt miljø på laget (Sæther, 2015).

Fundberg og Lagergren (2015) understreker dermed viktigheten av at trenerne er bevisste på maktforholdene og tradisjonelle kjønnsroller i idretten, spesielt når det gjelder unge kvinnelige utøvere. Trenerne bør jobbe for å skape et miljø som er inkluderende og mangfoldig, og som gir rom for individuelle behov og forskjeller. Dette kan bidra til å øke motivasjonen og prestasjonsevnen til utøverne, samt bidra til å bryte ned barrierer og likestillingsproblemer i idretten.

3.0 Tidligere forskning på kvinnefotball

3.1 Spillerutvikling knyttet til rekruttering og klubbintegrering

Integrering av kvinnefotball i profesjonelle idrettsklubber kan gi både fordeler og utfordringer. Welfords (2018) studie av engelske klubber indikerer at å bære samme navn som en profesjonell herreklubb kan være en fordel for å tiltrekke seg talentfulle spillere og oppnå eksponering. Integrerte klubber hadde også en større kundebase og dermed økt billettinntekt og sponsorinntekt, som igjen kan gi mer økonomisk støtte til kvinneseksjonen i klubben (Welford, 2018; UEFA, 2021). Imidlertid kan integrering føre til utfordringer som begrenset innflytelse i beslutningstaking, ekskludering og vanskeligheter med å påvirke klubbens strategiske beslutninger (Valenti, 2019). Klubber med tilknytning til herreklubben kan også møte utfordringer som begrenset tilgang til banen og lavere prioritet enn juniorlagene, noe som understreker betydningen av å sikre likeverdige muligheter og ressurser for kvinneseksjonen uavhengig av tilknytning (Valenti, 2019; Welford, 2018).

Integrering kan også gi økt engasjement fra et bredere publikum og støtte fra sponsorer som verdsetter mangfold og likestilling. Integrering av kvinnefotball kan gi klubben en større tilgang til talentfulle spillere og trenere som ønsker å være en del av et inkluderende miljø, samt økt interesse for kvinnefotball, flere tilskuere på kampene og økt salg av merchandise (Valenti, 2019). Selv om noen studier viser at integrering kan øke synlighet og fan interesse, spesielt hvis klubben har et merkenavn gjenkjennelig fra herrefotball (Valenti et al., 2020), viser andre studier at integrering kan føre til redusert interesse og færre tilskuere, spesielt hvis klubben har et sterkt miljø og verdier som ikke stemmer overens med integreringen (Meier et al., 2016). Derfor er det viktig for klubber å vurdere både fordeler og utfordringer før de bestemmer seg for å integrere kvinneseksjonen i klubben (Valenti, 2019).

Kampen for likestilling har blitt et sentralt tema innen idretten, spesielt i fotballen. FN og FIFA har fokusert på utvikling av kvinnefotball, og nasjonale forbund har oppmuntret klubber til å investere i kvinnefotball for å unngå fremtidige krav om kvinnelag (Valenti et al., 2021). I England har FA Women's Super League etablert krav til klubbene om finansielle ressurser, klubbledelse, kommersiell bærekraft, markedsføringsstrategi og kvalitet på fasiliteter, men det er vanskelig å oppfylle disse kravene uten tilknytning til en herreklubb (Valenti et al., 2021). Derfor har vinnere av ligaen ofte hatt forbindelser til suksessfulle herreklubber, mens klubber uten slik tilknytning har mistet støtte fra FA (Valenti, 2019; Welford, 2018). Imidlertid stiller noen spørsmål ved om denne tilnærmingen er bærekraftig på lang sikt, spesielt i land med mindre fotballmarked for menn (Valenti, 2019). Det er en pågående kamp for likestilling innen idretten, og det er viktig å fortsette å utforske og iverksette løsninger som kan føre til en mer likestilt idrett og samfunn.

3.2 Spillerutvikling knyttet til organisering, mangfold, regulering, profesjonalitet og økonomi

I dette avsnittet vil jeg presentere og analysere fem sentrale temaer som belyser både muligheter og utfordringer for kvinnefotballen i dag. De identifiserte temaene omhandler organisering, mangfold, regulering samt profesjonalisering og økonomi. Gjennom en grundig utforskning av disse temaene vil vi kunne kaste lys over kompleksiteten i dagens kvinnefotballmiljø og gi innsikt som kan være avgjørende for utviklingen av bærekraftige og effektive rammebetingelser for idrettens fremtidige vekst og suksess.

Det organisatoriske landskapet for herre- og kvinnefotballklubber varierer betydelig, og det er ingen enighet om den beste tilnærmingen (Valenti, 2019). I Norge har klubber frihet til å velge sin egen struktur, og Welford (2018) gir en kategorisering som spenner fra selvstendige til fullstendig integrerte eller samarbeidende klubber. Denne variasjonen gir et bilde av graden av involvering mellom herre- og kvinne-siden, og det er et område som krever nøye vurdering. Forskjellige modeller for integrering, som horisontal, vertikal og diagonal integrering, gir klubber fleksibilitet i å tilpasse sin tilnærming (Valenti, 2019). Hver modell har sine egne fordeler og ulemper, og det er viktig å anerkjenne at det ikke finnes en universell løsning for alle klubber.

Regulering, som pålegger herreklubber å integrere et kvinnelag, har blitt innført i flere land som Italia, Brasil og Kina (Valenti et al., 2021). Imidlertid er regulering alene ingen garanti for suksess, og det er behov for en bredere tilnærming som inkluderer økt økonomisk støtte, bedre treningsfasiliteter og kulturendring for en bærekraftig utvikling av kvinnefotballen. Studier viser at integrering i herreklubber kan bidra til økt økonomisk stabilitet, tilgang til ressurser og attraktivitet i markedet for kvinnefotballen (Valenti, 2019). Samtidig er det viktige spørsmål om å opprettholde uavhengighet og identitet, da enkelte klubber rapporterer at midler øremerket kvinnelaget kan bli kanalisert til herrelaget (Welford, 2018). I det påfølgende avsnittet jeg vi systematisk utforske de potensielle mulighetene og utfordringene knyttet til fremtidig spillerutvikling, der sentrale fokuspunkter inkluderer økonomisk stabilitet, tilgjengelighet av ressurser og utviklingen av en særegen merkevare for kvinnefotballen.

3.3 Nøkkelaspekter av spillerstøtte og ressursbehov for optimal ferdighetsutvikling

Forskningen understreker betydningen av målrettet støtte og tilstrekkelige ressurser for å fremme best mulig ferdighetsutvikling blant kvinnelige fotballspillere. Et sentralt aspekt er tilgangen til høykvalitets treningsfasiliteter. Studier, inkludert arbeidet til Valenti (2019) og Welford (2018), indikerer at integrerte klubber gir bedre tilgang til fasiliteter og profesjonelle treningsmiljøer. Likevel er det viktig å sikre at disse ressursene er tilpasset kvinnelige spilleres spesifikke behov og krav.

Økonomisk støtte er en annen nøkkelfaktor for best mulig ferdighetsutvikling. Mens integrering i herreklubber kan gi økonomiske fordeler gjennom sponsorer og markedsføring, bør det

også tas hensyn til behovet for økonomisk selvstendighet blant kvinnelag. Welford (2018) påpeker at noen integrerte klubber opplever at økonomiske midler øremerket kvinnelaget blir tildelt herrelaget. Dette understreker viktigheten av å iverksette klare retningslinjer for ressursfordeling og sikre at kvinnelige spillere har tilstrekkelige midler for sin utvikling.

Utvikling av en distinkt merkevare for kvinnefotballen er også sentralt. Valenti (2019) peker på at integrering i herreklubber kan bidra til å utvikle en mer spesifikk og målrettet merkevare. Imidlertid er det utfordringer knyttet til å opprettholde sponsorer og prestasjoner, og dette bør tas i betraktning. Å balansere behovet for tilknytning til herreklubben med bevaring av kvinnelagets egenart og identitet er avgjørende for å bygge en bærekraftig merkevare i kvinnefotballen. En like viktig faktor er å adressere makt- og kontrollutfordringer i beslutningsprosesser. Å gi kvinner representasjon i styret og sikre at de har reell innflytelse over utviklingsstrategier og kultur er avgjørende. Dette krever en bevisst innsats for å skape en inkluderende og mangfoldig ledelseskultur som gir kvinner mulighet til å påvirke klubbens fremtid.

I tillegg til disse aspektene peker tidligere forskning på behovet for tilpasning av trenings- og utviklingsprogrammer basert på kjønnsespesifikke krav. Det er viktig å unngå en ensartet tilnærming og i stedet tilpasse ressursene og støtten til de unike behovene til kvinnelige fotballspillere. Denne diskusjonen belyser nøkkelfaktorene som må adresseres for å støtte fullkommen ferdighetsutvikling blant kvinnelige fotballspillere. En helhetlig tilnærming som kombinerer tilgang til ressurser, økonomisk støtte, merkevarebygging og likestilling i beslutningsprosesser, er essensiell for å skape bærekraftige og vellykkede rammebetingelser for kvinnefotballens utvikling.

3.4 Muligheter og utfordringer for spillerutvikling i framtiden

Majoriteten av kvinnelagene i Europa som samarbeidet i en form med herrelag opplevde det som en fordel. Tilgang til fasiliteter, et profesjonelt miljø, synlighet og attraktivitet i markedet ble ansatt som de viktigste fordelene ved å samarbeide med en herreklubb (Valenti, 2019). Selv om flere studier argumenterer for at integrering vil kunne gi en profesjonalisering og kommersialisering til fordel for kvinnefotballen, er det ingen enighet om utviklingen av kvinnefotball skal kobles til herreklubber eller om de bør bygge egen identitet og merkevare (Valenti, 2019; Welford, 2018; Aoki et al., 2010).

Flere studier viser at økonomisk stabilitet, ressurser og fasiliteter til klubbene er noen av fordelene ved å være integrert i en herreklubb (Aoki et al., 2010; Welford, 2018). Selv om økonomisk stabilitet blir ansett som en viktig fordel, påpeker Welford (2018) at det kan være nødvendig for kvinnelag å være økonomisk selvstendige ettersom flere herreklubber sliter med å dekke kostnadene sine. I klubber som var fullt integrerte opplevde kvinnelaget at penger som var øremerket dem, gikk til herrelaget (Welford, 2018). Welford (2018) og Valenti (2019) viser også at herrelag som har tilknytning eller integrert et kvinnelag kan få positive økonomiske fordeler. I møte med sponsorer er

det å vise til et kvinnelag en fordel, fordi det åpner opp for muligheten til å tiltrekke et nytt publikum og forbrukere som ellers ikke ville vært interessert i herrefotball. Forbedret omdømme og image til klubben vil styrke merkenavnet og åpne for flere markedsmuligheter (Valenti, 2019).

Kvinnelaget som er integrert eller koblet til herreklubber opplever fordeler med å være tilknyttet et kjent merkenavn. Det gir større sikkerhet med for eksempel sponsorer som har støttet klubben over lengre tid og flere ressurser til å finne sponsorer (Aoki et al., 2010). Dette er en fordel for uavhengige kvinneklubber, fordi de kan utvikle deres egen merkevare og økonomiske strategier til deres markedsgrupper og er generelt mer fleksible i deres beslutninger (Aoki et al., 2010). Utfordringen som møtte selvstendige klubber var derimot å tiltrekke seg sponsorer og politisk støtte, ettersom de ikke har like stort renommé som de største klubbene. Selv om de kan utvikle mer spesifikk og målrettet merkevare, møter de utfordringer når prestasjoner uteblir eller sponsorer trekker seg (Valenti, 2019).

Ifølge Valenti (2019) kan integrering i herreklubber hjelpe kvinnefotballen med å utvikle en mer spesifikk og målrettet merkevare, men det kan også føre til utfordringer når det gjelder å opprettholde sponsorer og prestasjoner. I en studie utført av Wicker, Hallmann og Breuer (2012), fant de at sponsorer av kvinnesport i Tyskland fokuserer på likestilling og sosiale verdier, i tillegg til suksess og popularitet. Dette kan indikere at sponsorer som velger å støtte både kvinne- og herrelag likt, kan gjøre det på grunnlag av verdier som likestilling og inkludering, i stedet for utelukkende basert på prestasjoner og popularitet.

Det er også utfordringene knyttet til makt og kontroll i strategiske beslutninger som påvirker kvinneseksjonen i integrerte klubber, basert på forskning fra Aoki et al. (2010), Welford (2018), og Valenti (2019). En betydelig utfordring som kvinner møter i integrerte klubber, er mangelen på representasjon i styret og muligheten til å ta strategiske beslutninger som påvirker kvinneseksjonen. Valenti (2019) rapporterer at en tredjedel av integrerte klubber mangler denne muligheten, og er bundet av sponsoravtaler for hele klubben som kan begrense deres evne til å utvikle sin egen strategiske plan. Dette er spesielt problematisk for klubber som Bayern Munich, Arsenal Ladies og Everton Ladies, som har begrenset frihet i å utvikle sine egne verdier og kultur for hvordan de kan utvikle laget. På den annen side har selvstendige klubber større frihet og ser det som en fordel at de kan danne egne verdier og kultur for å utvikle laget (Welford, 2018). Samlet viser disse funnene at makt og kontroll i strategiske beslutninger fortsatt er en utfordring for integrerte klubber når det gjelder kvinneseksjonen.

Det er behov for økt representasjon og innflytelse for kvinner i styret og for å utvikle en mer inkluderende og mangfoldig kultur i klubber for å fremme likestilling og rettferdighet. Studien til Welford (2018) som undersøker engelske klubber, viser at klubbene med tilknytning til en herreklubb opplever flere utfordringer og mindre makt og kontroll i beslutninger knyttet til kvinneseksjonen.

Dette fører til konsekvenser for kvinnelige spillerne, inkludert begrenset tilgang til fasiliteter, ekskludering fra ulike situasjoner og begrenset innflytelse i beslutningstaking. Dette problemet blir også bekreftet av LLT Sports rapport, som viser at klubber som bærer samme navn og logo som herrelaget, møter utfordringer med å forbli helt eller delvis ekskludert fra klubbens hovedledelse. Dette fører til åpenbare problemer med beslutningsaktivitet og evnen til å påvirke strategiske spørsmål (Jarosz, 2020). Samlet sett understreker disse funnene behovet for å øke mangfoldet og inkluderingen i beslutningstakingen og styringen av klubber, spesielt når det gjelder kvinneseksjonen. Klubber må sikre at kvinneseksjonen er representert i styret og har tilstrekkelig innflytelse og makt til å ta avgjørelser som påvirker deres utvikling og suksess.

4.0 Metode

4.1 Valg av metode og vitenskapsteoretisk grunnlag

Når det gjelder vitenskapsteoretisk grunnlag, vil denne oppgaven ta utgangspunkt i en fenomenologisk tilnærming. Dette innebærer et fokus på å forstå og beskrive erfaringer og opplevelser fra informantenes perspektiv, og å identifisere meningsfulle temaer og strukturer i datamaterialet. I tillegg vil det være en hermeneutisk tilnærming, der forståelsen av datamaterialet blir påvirket av mine egne erfaringer og forforståelse som forsker (Jacobsen, 2005). Valg av metode vil være en kvalitativ tilnærming med semistrukturerte intervju for datainnsamling. Dette vil gi informantene mulighet til å gi utfyllende svar og utdype egne erfaringer og opplevelser knyttet til temaet i studien. Analyse og tolkning av datamaterialet vil være en iterativ prosess der temaer og strukturer i materialet identifiseres og bearbeides gjennom refleksjon og diskusjon. Det etiske aspektet ved studien vil være ivaretatt gjennom informert samtykke fra informanter, anonymisering av data og konfidensialitet i behandlingen av datamaterialet.

4.1.1 Kvalitativ forskningsmetode

Valget av kvalitativ forskningsmetode er begrunnet i at denne metoden muliggjør innhenting av nyansert datamateriale og gir innsikt i informantenes virkelighetsoppfatninger og tenkemåte. Kvalitative metoder er spesielt egnet for å undersøke komplekse fenomener og for å beskrive og forklare hvordan informanter oppfatter og opplever en situasjon eller et fenomen (Jacobsen, 2005). Ved å benytte personlige intervjuer kan individuelle synspunkter og oppfatninger fremheves, noe som gir en dypere forståelse av problemstillingen. Denne tilnærmingen gir også mulighet for å vektlegge detaljer og nyanser, og å betrakte hvert individ som unikt (Jacobsen, 2005). Derfor er kvalitativ forskningsmetode passende for å utforske temaer knyttet til kvinnefotballens status, posisjon og utvikling.

4.2 Tilgang til feltet og utvelgelse av informanter

Jacobsen (2005) påpeker at et sentralt problem i de fleste undersøkelser er begrensningen i å undersøke alle ønskede informanter. I kvalitativ forskning intervjuer man som regel et begrenset antall personer, og det er derfor viktig å velge informanter nøye for å oppnå best mulig resultater. Rubin og Rubin (2012) understreker at det er avgjørende å rekruttere kunnskapsrike informanter med ulike synspunkter, teste vesentlige temaer med intervjuer, og deretter velge informanter som kan bidra til å utdype resultatene. Gitt min bakgrunn som tidligere utøver og trener innenfor fotball i over 20 år, innehar jeg en relevant erfaring og faglig kompetanse som er relevant for fotballfeltet. Jeg har

etablert et omfattende nettverk innenfor idretten, som gir meg tilgang til passende informanter for min forskningsstudie. Valget av informanter har blitt gjort gjennom en nøye utvelgelsesprosess.

Da formålet med denne oppgaven er å gå i dybden gjennom intervju basert på forskning på temaet som undersøkes, har jeg valgt å intervju et begrenset antall kvinnelige fotballspillere som befinner seg i det samme utviklingsmiljøet. Jeg har derfor rekruttert fem unge kvinnelige talenter fra en toppklubb i Norge gjennom kontakt med klubben via telefon og e-post. Før intervjuene ble gjennomført, signerte informantene en samtykkeerklæring. Denne prosessen ble initiert ved å kontakte klubben og informere om prosjektets mål. Etter å ha mottatt positiv tilbakemelding fra klubben, valgte jeg ut de fem informantene på grunnlag av deres involvering i utviklingsprosessen og tilhørighet til en toppklubb i de to øverste ligaene i Norge. Nedenfor følger en oversikt over kjennetegn ved informantene:

Tabell 1: Kjennetegn ved informantene

Fiktive navn	Alder	Startet med fotball	Enda aktiv	Utdanning	Videre satsing
Nora = Spiller 1 (S1)	17	5 år	Ja	Student vgs. og jobber deltid	Spiller fast for junior, hospiterer til A-lag
Veronika = Spiller 2 (S2)	24	6 år	Ja	Jobber fulltid	Spiller på A-lag
Elise = Spiller 3 (S3)	20	6 år	Ja	Student, jobber deltid	Spiller på A-lag
Kristine = Spiller 4 (S4)	18	5 år	Ja	Student vgs., jobber deltid	Spiller på A-lag
Lise = Spiller 5 (S5)	23	6 år	Ja	Jobber heltid	Spiller på A-lag

4.3 Prosessen med gjennomføring av intervju og behandling av data

4.3.1 Forberedelser og intervjuguide

For å oppnå dype og genuine svar fra informanter er tillit og et trygt miljø avgjørende. Det er nødvendig å bygge tillit mellom forsker og informant for å kunne gjennomføre en ærlig og vellykket samtale, som vil resultere i svar på de forberedte intervjuguidene (Tjora, 2017). For å samle informasjon om informantenes meninger, holdninger og oppfatninger om fotballfeltet, var det viktig å utforme intervjuguiden på en konkret måte i henhold til studiens problemstilling. Intervjuguiden er en viktig struktur for å få innsikt i de temaene som undersøkes og hjelper til med å organisere intervjuet (Kvale & Brinkmann, 2009). Jeg har utarbeidet en halvstrukturert intervjuguide, som inneholder strukturerte spørsmål og rekkefølge. Samtidig gir den informantene mulighet til å ta opp andre temaer, og tillater forskeren å stille oppfølgingsspørsmål når interessante svar oppstår (Jacobsen, 2005).

I lys av undersøkelsen av individets erfaringer, opplevelser og holdninger til et bestemt emne, vil intervjuene omfatte en blanding av åpne spørsmål og refleksive svar. Hovedfokuset under utarbeidelsen av intervjuguide var på å formulere åpne spørsmål for å legge til rette for mulige nye relevante innspill fra deltakerne uten å påvirke dem. Spørsmålene ble dannet ut fra oppgavens problemstillinger. I utformingen av det første utkastet til intervjuguide, forsøkte jeg å utarbeide så mange åpne spørsmål som mulig, og startet dem med "hva", "hvordan" og "hvorfor". Ifølge Dalen (2011) er disse fem kriteriene viktige å vurdere ved utarbeidelse av intervjuguide: Er spørsmålet klart? Er spørsmålet ledende? Krever spørsmålet kunnskap eller informasjon informantene kanskje ikke har? Er spørsmålet preget av sensitive områder informantene kanskje ikke vil uttale seg om? Kan informantene ha egne og muligens utradisjonelle oppfatninger som står i tråd med problemstillingen?

Som forsker og intervjuer var det viktig for meg å sikre at informantene følte seg komfortable og trygge under intervjuet, og dermed kunne uttrykke sine meninger og oppfatninger. For å oppnå dette, la jeg til rette for uformell prat før jeg startet med spørsmål som krevde lite betenkningstid og var lette å svare på, som for eksempel spørsmål om informantenes bakgrunn, alder, yrke og utdanning. Dette skapte en trygghet og en rolig start på intervjuet, i tråd med Tjora (2017). Deretter fortsatte jeg med spørsmål som krevde mer refleksjon, og disse ble strukturert etter kategorier innenfor det valgte temaet. Formålet med disse spørsmålene var å oppmuntre informantene til å reflektere og uttrykke seg fritt rundt temaet, som beskrevet i vedlagte intervjuguide.

4.3.2 Gjennomføring av intervjuene

Intervjuene ble gjennomført personlig, og tidspunktene ble avtalt ut fra informantenes travle timeplaner. Før intervjuene startet, ga jeg informasjon om oppgavens tema og hensikt til informantene. Min tidligere erfaring fra fotballfeltet ga meg en dyp forståelse av sportens kultur, praksis og utfordringer, og gjorde meg i stand til å stille relevante og åpne spørsmål som førte til interessante og detaljerte svar fra informantene. Dette ga informantene en følelse av at jeg forstod deres perspektiv og hadde relevant kunnskap om temaet, noe som igjen skapte en god og avslappet atmosfære under intervjuene. Dette førte til at informantene følte seg mer komfortable med å uttrykke seg fritt og ærlig rundt de ulike spørsmålene, og dermed var mer villige til å dele sine erfaringer og perspektiver med meg. Det er derfor en nødvendighet å ha en dyp forståelse av feltet man intervjuer innenfor for å skape tillit og få de mest meningsfulle og inngående svarene.

I begynnelsen av intervjuet ble det lagt stor vekt på å skape en trygg atmosfære for informantene, og dette ble oppnådd gjennom en uformell samtale i de første fem-ti minuttene. De første spørsmålene var av generell art og omhandlet temaer som alder, bosted, oppvekst og utdanning. Formålet med denne oppbyggingen var å gi informantene et ubevisst mentalt grunnlag for videre spørsmål som krevde mer refleksjon. De mer spesifikke spørsmålene omhandlet trenerens

og klubbens innflytelse, treningshverdagen, forskjeller i økonomisk satsing og kulturelle og samfunnsmessige spørsmål, og kjønnsforskjeller var et gjennomgående tema. Intervjuet ble avsluttet med spørsmål om veien videre for kvinnefotball, og informantene fikk muligheten til å tilføye eller korrigere sine svar.

Selv om intervjuguiden var utformet som en strukturert liste med spørsmål, var det ikke en absolutt følgesvenn gjennom hele intervjuet. I løpet av flere av intervjuene ble det observert at spørsmål knyttet til kjønnsforskjeller ble grundig behandlet av informantene, noe som førte til en overflod av informasjon om emnet. Som et resultat var det ikke nødvendig å stille ytterligere spørsmål om dette temaet. I tillegg var det klart at informantene ga utfyllende og reflekterte svar, som resulterte i at noen spørsmål ble redundant og unødvendige. Mens intervjuguiden tjente som et nyttig verktøy for å sikre at forskeren ikke overså relevante temaer, var det også viktig å være åpen for å utforske temaer som kunne komme opp spontant, hvis de var til nytte for studien (Widerberg, 2001).

4.3.3 Behandling av analyse og data

Analyse og behandling av dataene involverte flere trinn, som startet med utvikling av en intervjuguide basert på oppgavens tema og teoretisk ramme. Deretter ble intervjuene gjennomført og transkribert, og denne prosessen bidro til å øke forståelsen av datamaterialet. I en kvalitativ analyseprosess er det ofte vanskelig å skille mellom analyse og tolkning, da tolkning ofte begynner når datamaterialet blir kategorisert (Widerberg, 2001). Forskeren søker å forstå bakgrunnen og sammenhengen for funnene, og dette krever en viss grad av tolkning. I denne oppgaven ble funnene i stor grad kategorisert, men det teoretiske rammeverket var også viktig for å sikre relevansen og tolkningen av resultatene. Datamaterialet ble dermed analysert og tolket i lys av empirisk kunnskap og forskning på området.

4.4 Vurdering av oppgavens kvalitet

For å sikre gyldigheten av oppgaven må datakvaliteten verifiseres gjennom tre trinn; generaliserbarhet, reliabilitet og validitet (Kvale & Brinkmann, 2009). Det er viktig å ta hensyn til forskerens engasjement og forhold til temaet, samt informantenes bakgrunn, da dette kan påvirke forskningsresultatet (Tjora, 2017).

Siden kvalitativ forskningsmetode er valgt for å forstå og utdype begreper og fenomener, kan det være vanskelig å generalisere funnene (Jacobsen, 2005). Utvalget ble valgt ut basert på deres kunnskap om temaene som skulle belyses, og derfor kan det være utfordrende å hevde at utvalget er representativt for generalisering. Tendenser kan likevel bli vist innenfor en bestemt gruppe, og funnene kan derfor generaliseres til lignende prosjekter med samme tema og formål.

I kvalitativ forskning fokuserer reliabilitet på troverdighet (Thaagard, 2018), som kan sikres gjennom en kritisk gjennomgang av resultatene i sammenheng med intervjuprosessen,

transkriberingen og analysen. Siden undersøkelsen består av forskerens tolkninger og oppfatninger basert på informantenes intervjuer, kan to personer ha forskjellige tolkninger og oppfatninger av samme tekst (Kvale & Brinkmann, 2009). Validitet refererer til om datamaterialet besvarer problemstillingen, og det er viktig å vurdere om den valgte metoden er egnet og om resultatene oppfyller formålet med undersøkelsen (Jacobsen, 2005).

4.5 Styrker og svakheter i datagenereringen

I forskning er det nødvendig å evaluere både styrker og svakheter ved datagenereringen for å sikre gjennomsiktighet og øke troverdigheten (Tjora, 2017). Det er også viktig for forskeren å være refleksiv og vurdere sin egen rolle i forskningsprosessen, inkludert hvordan deres tidligere kjennskap til informanter kan påvirke datainnsamlingen (Tjora, 2017). I denne studien delte forskeren en felles interesse med informantene innenfor fotballmiljøet, og forskerens tidligere kjennskap til informantene kan ha påvirket deres svar. Et eksempel på dette kan være at informantene kan ha vært mer tilbøyelige til å gi positive svar for å tilfredsstille forskeren eller for å opprettholde et godt forhold. På den annen side kan kjennskapet også ha ført til at informantene følte seg mer komfortable med å uttrykke seg åpent og ærlig, og dermed gi mer detaljerte og reflekterte svar. Videre kan en avslappet og trygg stemning mellom forskeren og informantene ha ført til at informantene følte seg mer komfortable med å dele personlige opplevelser og meninger, som kan være viktig for å få et mer helhetlig bilde av temaet som studeres. Det kan også ha bidratt til å redusere sjansen for at informantene følte seg skremt eller stresset under intervjuene, og dermed øke sannsynligheten for at de delte relevant og nøyaktig informasjon. Dette kan ha bidratt til å øke tilliten til forskeren og dermed kvaliteten på datainnsamlingen (Tjora, 2017).

Videre diskuterer metodelitteraturen hvordan kjønn kan påvirke intervjusituasjonen, spesielt innenfor en spesiell kulturell kontekst (Thaagard, 2018). I denne studien var både forskeren og informantene av samme kjønn og hadde en felles interesse for kvinnefotball. Dette kan gi grunnlag for en felles forståelse og tillit mellom forskeren og informantene. Samtidig kan forskerens egne erfaringer og oppfatninger påvirke deres tolkninger av informantenes data. Forskeren er preget av sin faglige bakgrunn og tidligere erfaringer, og dette kan påvirke forskerens forståelse av informantenes situasjon. Likevel kan det å ha en felles interesse med informantene også være en fordel ved at det kan gi innsikt og perspektiv som ikke ville vært mulig å få utenfra (Thaagard, 2018).

4.6 Etske vurderinger

Når det gjelder samfunnsvitenskapelige undersøkelser som involverer mennesker, kan forskere stå overfor et etisk dilemma ettersom de må foreta et "innbrudd" i menneskers liv, både i den private og

offentlige sfære (Jacobsen, 2005). Som et resultat er det nødvendig å ta hensyn til ulike etiske betraktninger under forskningsprosessen og ved bruk av intervjuer. Dette kan inkludere anonymisering av data, konfidensialitetshensyn, og å ta hensyn til informantenes psykiske helse ved å unngå å bringe opp sensitive eller traumatiske temaer (Tjora, 2017). Et annet viktig hensyn er å sikre at deltakerne samtykker frivillig til å delta i undersøkelsen, og at de er informert om formålet og betydningen av undersøkelsen (Jacobsen, 2005). For å sikre samtykke er det vanlig å bruke informasjonsbrev og samtykkeerklæringer, og å informere om full anonymitet og frivillighet. Videre er det vanlig å bruke lydopptak under intervjuet, som krever samtykke fra informantene, og å anonymisere intervjuene ved å fjerne personidentifiserende materiale og gjøre dialekt om til et mer allment forståelig språk (Jacobsen, 2005). Etter transkribering av data er det viktig å gjengi resultatene fullstendig og nøyaktig, inkludert å ta hensyn til eventuelle tenkepauser, avsporinger, og andre faktorer som kan påvirke analysen. Til slutt er det viktig å sikre at sitatene er tatt fra riktig sammenheng og ikke har blitt tatt ut av kontekst.

5.0 Analyse

Jeg har valgt å strukturere resultatene slik at funnene fra undersøkelsen kan presenteres på en mer systematisk og effektiv måte. Dette kapittelet er inndelt i tre hovedseksjoner: a) *Idrettsbakgrunn og sportslige erfaringer*, b) *Treningsrutiner* og c) *Økonomisk satsing, kultur og medieoppmerksomhet*. Disse seksjonene tar for seg ulike aspekter som har hatt innvirkning på informantenes engasjement og interesse for fotball, samt betydningen av kjønn i denne sammenhengen. Videre utforsker jeg også potensielle forskjeller når det gjelder fremtidige initiativer og hvordan feltet kan utvikles for å beholde en størst mulig andel utøvere og oppnå økt nivå av prestasjon innen norsk kvinnefotball. Av denne grunn inkluderer jeg også et avsluttende kapittel som tar for seg *veien videre for kvinnefotballen*.

5.1 Idrettsbakgrunn og sportslige erfaringer

I det innledende kapittelet som utforsker informantenes erfaringsbakgrunn innenfor fotballmiljøet, fokuseres det på deres motivasjon for å engasjere seg i fotball og identifisere de viktigste utfordringene og suksessene de har opplevd i løpet av sin fotballkarriere. Samtlige informanter har deltatt i ulike idrettsgrener fra barndommen, men de tok et bevisst valg om å dedikere seg til fotball da de begynte på ungdomsskolen. Siden den tiden har de forpliktet seg til gjentatte treningsøkter i løpet av uken, i tillegg til deltakelse i kamper og turneringer. Informantenes kollektive ambisjon er å maksimere sitt fotballpotensial, med mål om å bli en del av et lag i den høyeste divisjonen innenfor kvinnefotball, samt å bli vurdert for deltakelse på landslaget.

S1: «Gjennom mange år har jeg vært en engasjert fotballspiller, og min deltakelse har strukket seg over ulike nivåer. Jeg har alltid hatt klare mål for min fotballkarriere, og mitt ønske er å kontinuerlig utvikle mine ferdigheter og realisere mitt fulle potensiale. Min drøm er å representere det norske landslaget og delta i store internasjonale mesterskap.»

S3: «Min hverdag som toppspiller er preget av hektisk aktivitet og krever en betydelig grad av disiplin og dedikasjon. En typisk uke består av daglig trening, som inkluderer både individuell og felles lagtrening. I tillegg til trening legger jeg stor vekt på restitusjon og ernæring for å sikre at jeg opprettholder best mulig fysisk form.»

En av informantene beskriver at hverdagen som toppspiller hovedsakelig består av trening på både fotballbanen og treningsrommet i klubben. For å utvikle seg som fotballspiller krever det full satsing, og det var vanskelig å kombinere fotballkarrieren med heltidsstudier. Etersom lønnen som fotballspiller ikke er tilstrekkelig til å dekke daglige utgifter, forklarer informanten at økonomisk støtte fra foreldrene er helt avgjørende. En deltidsjobb vil ikke være mulig uten å påvirke deltakelsen i fotballtrening, kamper og turneringer.

S2: «Det er veldig viktig å ha økonomisk støtte når man ønsker å satse på en fotballkarriere, fordi man da kan prioritere trening og kamper uten å måtte ta deltidsjobber som vil påvirke deltakelsen i fotballen. Å kombinere heltidsstudier med fotballkarrieren er også en utfordring, og man må ofte prioritere mellom de to. For meg var det nødvendig med støtte fra familie for å kunne satse fullt på fotballen».

S5: «Min daglige rutine er sterkt preget av fotballtrening både på banen og i klubbens fasiliteter. Å utvikle seg som fotballspiller krever betydelig engasjement. Jeg begynte som fulltidsstudent i tillegg til fotballkarrieren, men studiene tok for mye tid og fokus. Foreldre gir økonomisk støtte da inntekten som fotballspiller ikke dekker daglige levekostnader. Å ha en deltidsjobb er ikke mulig uten å påvirke deltakelse i treninger, kamper, og turneringer.»

En annen informant i studien understreker betydningen av å ha en solid økonomisk støtte for å kunne satse fullt på en fotballkarriere. Dette inkluderer ikke bare å dekke daglige utgifter, men også å ha muligheten til å prioritere fotballtreninger og kamper uten å måtte ta deltidsjobber som vil kunne påvirke deltakelsen i fotballen. Det er også tydelig at å kombinere heltidsstudier med toppidrettsutøvelse kan være utfordrende og kan kreve at man må prioritere mellom de to. For informantene i denne studien var det derfor ikke mulig å kombinere fotballkarrieren med fulltidsstudier, og de var avhengige av økonomisk støtte fra familie eller andre kilder for å kunne satse på fotballen. Når det gjelder viktige faktorer for å kunne utvikle seg som fotballspiller, peker informantene på betydningen av å ha gode trenere som er fotballteknisk dyktige til å utvikle hver enkelt spiller, samt å ha en god relasjon til hver enkelt spiller og se deres utviklingsmuligheter. Et godt støtteapparat med hensyn til fysioterapi og forebygging og behandling av skader er også viktig. Videre understreker informantene betydningen av et godt sosialt miljø i laget, da mange av spillerne må flytte langt hjemmefra for å kunne satse på fotball. Samhold, utvikling, trygghet og trivsel blir sett på som viktige faktorer for å lykkes.

S1: «Det er imperativt å investere i dyktige trenere for kvinnelag på samme nivå som herrelag. Kompetente trenere spiller en avgjørende rolle for lagets utviklingspotensial. Når jeg nevner dyktige trenere, vektlegger jeg trenere med god fotballteknisk kompetanse som er i stand til å effektivt formidle og fremme individuell spillerutvikling. Like viktig er evnen til å bygge sterke relasjoner med hver spiller, anerkjenne deres potensial og behov for utvikling. Samtidig er det vesentlig å ha et velfungerende støtteapparat rundt laget, som inkluderer fysioterapeuter som kan arbeide med forebygging og behandling av skader.»

S2: «For å skape muligheter for min egen fotballutvikling, anser jeg kvalitetstrening og veiledning fra kompetente trenere og støttepersonell som avgjørende. Likeledes er det betydningsfullt å etablere et støttende og inkluderende miljø som gir meg rom til personlig utvikling og utfordringer. Spillere, trenere og hele støtteapparatet bør prioritere å skape et positivt sosialt miljø både på og utenfor banen. Mange av spillerne er unge og må ofte forlate sine hjemsteder for å satse på fotball, derfor er behovet for omsorg og støtte essensielt. Samhold, utvikling, trygghet og trivsel er faktorer som jeg anser som viktige.»

Informantene ser også på et godt treningstilbud og en trener som er engasjert og ambisiøs som viktige faktorer for å utvikle seg som fotballspiller.

S3: «Jeg ser på et velstrukturert treningsopplegg som en vesentlig faktor for min egen fotballutvikling. I tillegg er det essensielt at vi har en dedikert trener som har ambisjoner om å oppnå betydelige resultater.»

S5: «Det er min oppfatning at et omfattende treningsprogram er av avgjørende betydning for fremgang som fotballspiller. Fotballspillere trenger kontinuerlig og strukturert trening som omfatter aspekter som teknisk dyktighet, taktisk forståelse, fysisk form og mental styrke (...) Gjennom tilgang til et variert og omfattende treningsmiljø, ledet av kvalifiserte trenere, kan fotballspillere forbedre sin evne til å lese spillet, utvikle ferdigheter, og dermed prestere på et høyere nivå på banen. Slik trening har også en betydelig rolle i forebygging av skader og styrking av spillernes utholdenhet og styrke. Dette understreker viktigheten av et adekvat treningsprogram for fremgang som fotballspiller.»

For å oppnå fremgang som fotballspiller er tilgang til et velstrukturert og skreddersydd treningsopplegg, tilpasset individuelle behov og ferdigheter, avgjørende. En vesentlig faktor for dette er tilstedeværelsen av dyktige trenere og støttepersonell som kan veilede og tilrettelegge treningen på en best mulig måte. Videre er miljøet rundt spilleren av stor betydning, da det fungerer som en sentral motivasjonsfaktor og inspirasjonskilde for å oppnå personlige ambisjoner. Dette miljøet bør også skape en atmosfære som fremmer trygghet, positiv læring og utvikling.

Forskning innen talentutvikling innen fotball underbygger betydningen av skreddersydd trening og et støttende miljø for fremming av ferdigheter og prestasjoner (Abbott et al., 2005; Helsen et al., 1998; Vaeyens et al., 2008). En studie utført av Vaeyens og medforfattere (2008) konkluderte at tilrettelagt trening og et støttende miljø spilte en avgjørende rolle i utviklingen av fotballtalenter. I tillegg, i en annen studie av Güllich og Emrich (2014), ble det påvist at den mentale forberedelsen og motivasjonen til spilleren var vesentlige faktorer for å oppnå suksess. Av den grunn er det nødvendig å ta hensyn til en helhetlig tilnærming som inkluderer både de fysiske, tekniske og mentale aspektene av fotball for å fremme utviklingen av talentfulle spillere.

I avslutningen av kapittelet om informantenes bakgrunn og erfaringer ble spørsmålet reist om hva de anser som de fremste utfordringene for kvinnefotballen i dag.

S2: «En utfordring vi står overfor, er å sikre likeverdige økonomiske betingelser for kvinnelige fotballspillere sammenlignet med deres mannlige kolleger. Selv om kvinnefotballen har opplevd en økning i midler de siste årene, fortsetter det å være betydelige ulikheter når det gjelder lønnsnivå og mulighetene for å forfølge en karriere som profesjonell fotballspiller i forhold til herrefotballen. Slike ulikheter kan påvirke talentutviklingen og kvaliteten på spillerne i kvinnefotballen negativt.»

S5: «En vedvarende utfordring som har blitt fremhevet over tid, er de holdningene og stereotypene som har omgitt kvinnefotball, og som tidligere ikke alltid har blitt tilstrekkelig anerkjent i forhold til herrefotball (...) Det er viktig å merke seg at det har vært betydelige endringer over tid, med økt oppmerksomhet og støtte til kvinnefotball. Likevel består det fremdeles utfordringer som må adresseres for å oppnå full likestilling og en mer rettferdig behandling av kvinnelige fotballspillere i Norge.»

Flere forskningsstudier har tydeliggjort betydningen av å iverksette ulike tiltak for å fremme utviklingen av talentfulle kvinnelige fotballspillere. En studie utført av Kirk og Gallagher (2016) understreker spesifikke strategier, inkludert identifikasjon og rekruttering av talentfulle spillere, samt tilby trening av høy kvalitet skreddersydd etter individuelle behov og ferdighetsnivå som vesentlige faktorer for å fremme utviklingen av kvinnelige fotballspillere på eliteplan. En annen studie av Groom et al. (2018) fremhever betydningen av å prioritere mentaltrening og motivasjon, legge til rette for kamperfaring, skape et støttende miljø og sikre likeverdig behandling av kvinnelige fotballspillere i forhold til deres mannlige kolleger. Dette er sentrale elementer for å fremme utviklingen av kvinnelige fotballspillere og fremme likestilling innenfor fotballmiljøet. Implementering av slike tiltak kan derfor bidra til utviklingen av talentfulle kvinnelige fotballspillere og fremme en mer likestilt og rettferdig behandling av kvinner innenfor fotballverdenen.

5.2 Treningshverdagen

I kapittelet som utforsket treningshverdagen for kvinnelige toppspillere i Norge, ble det analysert ulike aspekter knyttet til deres daglige treningsrutiner og opplevde forskjeller mellom deres spillerutviklingsrammer sammenlignet med mannlige spillere. Dette inkluderte en vurdering av endringer og utvikling i treningshverdagen over tid, eventuelle ulikheter i fordelingen av treningstider, treningsleirer og treningsutstyr mellom kvinnelige og mannlige spillere i klubben. Videre ble det også diskutert hva klubbene, trenere og støtteapparatet kan bidra med for å fremme utviklingen av talentfulle kvinnelige fotballspillere. I løpet av disse diskusjonene ga informantene i studien følgende tilbakemeldinger om den nåværende hverdagen for kvinnelige toppspillere i Norge.

S1: «Treningsstilbudet og treningshverdagen for kvinnelige fotballspillere har historisk sett vært mindre omfattende og ressurssterke sammenlignet med menn. Imidlertid har jeg observert en positiv utvikling de siste årene, med økt fokus på likestilling og bedre tilgjengelighet til treningsfasiliteter og støtteapparat for kvinner. Det er imidlertid fortsatt arbeid som må gjøres for å oppnå full likestilling.»

S4: «Min hverdag som fotballspiller er preget av stress, da jeg har fem treningsøkter i uken i tillegg til skole og jobb. I tillegg kommer kamper og turneringer. Det vil si en del reising også. Det er også mye trening på skolen, da jeg går idrettslinja. Hverdagen er travel, og jeg må håndtere flere forpliktelser samtidig. Å finne tid til å spise sunn og næringsrik mat kan også

være en utfordring i en travel hverdag (...) Selv om det kan være tøft å balansere fotballkarrieren med skole og jobb, så er det ingenting som kan måle seg med følelsen av å representere laget mitt, og å ha muligheten til å drive med det jeg liker aller best!».

Det er viktig å erkjenne at en så travel hverdag kan påvirke den fysiske og mentale helsen til en toppspiller, og det er derfor viktig å ha støtte fra trenere og støtteapparat for å kunne takle en så travel hverdag på en sunn og bærekraftig måte. I tillegg til den fysiske utfordringen med trening og kamper, må fotballspillerne også takle mentale utfordringer. De må lære å håndtere stress og presset som følger med å spille på toppnivå, og kunne holde fokus og motivasjon gjennom hele sesongen. Til tross for disse utfordringene, kan det å være en kvinnelig toppfotballspiller også være utrolig givende. Å kunne representere sitt lag og sitt land på en internasjonal arena, og å se at ens egen innsats og hardt arbeid gir resultater på banen, kan gi en sterk følelse av tilfredshet og prestasjonsfølelse. Videre uttrykte informantene en oppfatning om at treningshverdagen til kvinnelige toppspillere ikke nødvendigvis er like gunstig som den til mannlige fotballspillere.

S1: «Dessverre har jeg negative erfaringer med ulik behandling mellom gutter og jenter innen fotballen. På klubbnivå og krets nivå var trenerutvelgelsen tilfeldig, med foreldre, voksne, tidligere eller nåværende herrespillere som trenere. Treningene var ikke alltid tilpasset våre individuelle behov, og kjønnsfordelingen blant trenerne var ikke jevn. Det var også ulik fordeling av treningstider, treningsleir og utstyr, med prioritering av guttelagene. Dette kan være frustrerende for kvinnelige fotballspillere, hindre vår utvikling, og gi ulike muligheter sammenlignet med våre mannlige motparter.»

S3: «Ja, det har vært situasjoner der forskjellene i tilgang til ressurser har vært merkbare. For eksempel har guttelagene fått lengre treningstider og bedre treningsleirer, mens jentene har måttet tilpasse seg til kortere treningssesjoner og mindre optimale forhold (...) En spesifikk opplevelse som illustrerer dette er da guttelaget i klubben fikk et betydelig større budsjett for treningsleirer, mens jentene måtte finansiere deler av sine egne turer. Dette førte til en følelse av urettferdighet og underprioritering.»

Selv om informantene har opplevd ulik fordeling av trenere, treningstider og treningsutstyr mellom jentene og guttene i klubben, opplever informantene at det er en økende satsing på kvinnefotball og at det er blitt en større anerkjennelse for kvinnelige toppspillere enn det var tidligere. Det er også flere muligheter for spill på høyt nivå og bedre tilgang til gode treningsfasiliteter og utstyr sammenlignet med tidligere.

S3: «Som en ung kvinnelig fotballspiller i dagens Norge, opplever jeg at det er en økende satsing på kvinnefotball og at det er blitt en større anerkjennelse for kvinnelige toppspillere enn det var tidligere. Det er også flere muligheter for spill på høyt nivå og bedre tilgang til gode treningsfasiliteter og utstyr sammenlignet med tidligere.»

S5: «Selv om det fortsatt er en lang vei å gå når det gjelder likestilling i satsingen på kvinne- og herrefotball, har det heldigvis vært en positiv utvikling de siste årene. Jeg ble begeistret da Lise Klavenes ble enstemmig valgt til den første kvinnelige presidenten i Norges Fotballforbund. Hun har våget å stå frem som både kvinne og homofil, og jeg er stolt av henne som kvinne, spesielt når hun like etter valget reiste til Qatar for å ta opp menneskerettigheter både med myndighetene og FIFA.»

Selv om det har vært en stor endring i satsingen på kvinnefotball, med kvalifiserte trenere og støtteapparat, er det fortsatt rom for forbedring. De fleste kvinnelige elitespillerne må jobbe ved siden av fotballen for å tjene til livets opphold, og det er fortsatt et gap mellom kvinne- og herrefotballen når det gjelder økonomisk kompensasjon. På spørsmål om hva som skal til for at kvinnefotballen skal lykkes ble følgende svart:

S2: «Jeg synes det er urettferdig at det er en forskjellsbehandling mellom kjønnene i fotballen, og jeg mener det er viktig å jobbe for likestilling i sporten. Det er viktig å tilby kvinnelige fotballspillere de samme mulighetene og ressursene som mannlige fotballspillere får. For å utvikle talentfulle kvinnelige fotballspillere, kan klubbene og støtteapparatet legge til rette for spesialtilpassede treningsopplegg, mentaltrening og oppfølging, kamperfaring og et støttende miljø. Det er også viktig å ha fokus på rekruttering og å oppmuntre flere jenter til å prøve seg på fotballbanen. Ved å tilrettelegge for likestilling og utvikling av kvinnelige fotballspillere, vil sporten bli mer inkluderende og rettferdig for begge kjønn.»

S5: «Jeg anser det som urettferdig at det eksisterer en kjønnsforskjell i fotballen, og jeg argumenterer for viktigheten av likestilling i denne idretten. Det er nødvendig å tilby kvinnelige fotballspillere de samme mulighetene og ressursene som er tilgjengelige for mannlige fotballspillere. For å utvikle talentfulle kvinnelige fotballspillere, bør klubbene og støtteapparatet tilrettelegge for skreddersydde treningsopplegg, mentaltrening, oppfølging, kamperfaring og et støttende miljø. Rekruttering og oppmuntring av flere jenter til å delta på fotballbanen er også avgjørende. Gjennom å fremme likestilling og utvikling av kvinnelige fotballspillere kan sporten bli mer inkluderende og rettferdig for alle uavhengig av kjønn.»

I tillegg til økonomisk satsing, er det viktig å jobbe for likestilling og inkludering på alle nivåer i fotballen, fra klubb- til landslagsnivå. Det bør være likestilte muligheter for kvinner og menn når det gjelder tilgang til trening, kvalifiserte trenere og støtteapparat. Det bør også være like stor medieoppmerksomhet for kvinners og menns fotballkamper, og like stor respekt og anerkjennelse for kvinnelige fotballspillere som for mannlige. Det er også viktig å bekjempe diskriminering på grunnlag av kjønn, seksuell orientering eller andre faktorer i fotballen og i samfunnet generelt.

Forskning har vist at likestilling og inkludering er avgjørende faktorer for å fremme utviklingen av kvinners fotball og øke dens verdsettelse i samfunnet (Hargreaves, 2019; Kirwan & Welford, 2019). En studie av fotballens økonomiske og sosiale verdier viste at likestilling i fotballen kan bidra til å øke økonomisk vekst, sosial integrasjon og samfunnsutvikling (Nauright & Parrish,

2019). Derfor er det viktig at fotballorganisasjoner og -samfunn arbeider for å fremme likestilling og inkludering på alle nivåer i fotballen, og bekjemper enhver form for diskriminering (UN Women, 2018). Dette kan bidra til å skape en mer rettferdig og verdig behandling av kvinnelige fotballspillere og en mer bærekraftig og inkluderende fotballkultur.

Det virker som om det er flere ting som kan gjøres for å øke likestillingen mellom kvinne- og herrefotball. Økt økonomisk satsing er viktig for å sikre at kvinnelige spillere kan leve av idretten og ha fokus på trening og utvikling. Informantene uttrykker at de ønsker lik lønn for kvinnelige og mannlige spillere, samt mer satsing på kvinnefotball i ulike eliteseriekubber.

S4: «I dagens samfunn, der vi snakker om likestilling og like muligheter, så synes jeg det er på tide at kvinner og menn i fotball får lik lønn. Vi jobber like hardt og presterer like mye som herrespillerne, så det er rettferdig at vi også skal bli betalt tilsvarende».

S5: «I dagens samfunn, hvor diskusjonen om likestilling og like muligheter er så fremtredende, mener jeg det er på tide at kvinner og menn i fotball blir belønnet likt. Vi legger ned like mye arbeid og oppnår like mye som herrespillerne, derfor er det kun rettferdig at vår innsats også reflekteres i lønn.»

Forskning har påvist at likhet i lønn er et viktig og rettferdig mål å strebe etter, men det vil kreve langvarige og betydelige investeringer i kvinnefotballen for å kunne oppnås (Budziszewski et al., 2018; Grogan & Andrews, 2019). Likestilling og inkludering på alle nivåer i fotballen vil være nødvendig for å oppnå en endring i kulturen og holdningene rundt kvinnefotball og øke verdsettelsen av kvinners fotball (Fink & Pastore, 2019). En lik seriestruktur vil også være en viktig faktor for å oppnå likestilling mellom kvinne- og herrefotball (Andreff & Szymanski, 2016). Det er en vanskelig og langsiktig prosess, men det er en viktig og nødvendig oppgave for å skape en mer rettferdig og inkluderende fotballkultur. Gode trenere, støtteapparat og god mediedekning/markedsføring er gjennomgående temaer som informantene mener kan bidra til å øke likestillingen mellom kvinne- og herrefotball. Forskningsstudier har vist at god trenerstøtte og et inkluderende støtteapparat kan bidra til økt trivsel og selvtillit hos kvinnelige fotballspillere (Knight, Reade, & Pitchford, 2014; Pankhurst & Collins, 2013). Videre har det blitt påpekt at en positiv og inkluderende treningskultur kan være en viktig faktor for å redusere forskjellene mellom kvinner og menn i fotballen (Ross et al., 2015). God mediedekning og markedsføring kan også bidra til å fremme likestilling mellom kvinne- og herrefotball ved å øke synligheten og verdsettelsen av kvinnefotball (Gibbons, 2018; Schirmer & Aquilina, 2019). På spørsmål om hvilke konkrete grep informantene mener skal til å for å bedre kjønnsfordelingen, svarte en av informantene:

S3: «Effektiv markedsføring før kamper og cuper, i tillegg til intervjuer med både enkeltspillere og laget, gjennom radio, TV og aviser, kan bidra til å øke oppmerksomheten

rundt kampene. Dette kan skape spenning og interesse blant publikum. Det er viktig å huske at markedsføring og medieomtale ikke er den eneste faktoren som påvirker tilskuertallene. Faktorer som værforhold, motstanderlag og kampens tidspunkt kan også ha betydelig innvirkning.»

S4: «På toppserienivå er det nødvendig med konkrete tiltak som inkluderer lønninger som tillater kvinnelige spillere å leve som heltidsutøvere. Dette må være gjeldende både på topp- og lavere nivåer. Det er viktig å sørge for gode treningsforhold med året-rundt tilgang til både kunstgress og naturgress.»

Disse uttalelsen fra informantene understreker den opplevde viktigheten av økonomisk satsing og gode treningsmuligheter for kvinner i fotball. Det er også viktig å få mer oppmerksomhet og markedsføring rundt kamper og cuper i både lokale og nasjonale medier. Dette vil kunne bidra til økt interesse for kvinnefotball og dermed også øke inntektene og mulighetene for videre satsing.

Det er også verdt å nevne at det ikke bare er klubbene og forbundene som har ansvar for å bedre kjønnsfordelingen i fotball, men også samfunnet som helhet. Det er viktig å bryte ned stereotype kjønnsroller og bidra til økt likestilling i alle deler av samfunnet. En studie publisert i tidsskriftet *Sport Management Review*, undersøkte hvordan kjønnsdiskriminering påvirket karrieremulighetene til kvinnelige fotballtrenere i Storbritannia. Studien fant at kvinnelige trenere opplevde flere utfordringer og hadde begrenset tilgang til ressurser og karrieremuligheter på grunn av kjønnsdiskriminering i fotballmiljøet. Forskerne konkluderte med at det er nødvendig å ta tak i kjønnsdiskriminering og å skape et mer inkluderende og likestilt fotballmiljø for å fremme suksess for kvinnelige trenere og spillere (Green & Oakley, 2016). Dette vil også kunne gjøre det mer attraktivt for jenter og kvinner å satse på idretten og forsterke det positive arbeidet som gjøres i klubbene og forbundene. Avslutningsvis i kapittelet knyttet til treningshverdagen og kjønnsfordelingen ble det stilt spørsmål om hva som skal til for like muligheter.

S1: «Innstilling hos hver enkelt klubb og i samfunnet generelt. Jevne ut den store økonomiske forskjellen det er mellom kvinnelige og mannlige fotballspillere (...) «For å fremme likestilling og utvikling av kvinnelige fotballspillere, bør klubben prioritere lik tilgang til treningsfasiliteter og utstyr. Trenerne bør sørge for at treningen er like kvalitetsmessig for begge kjønn, og støtteapparatet bør gi like mye oppmerksomhet og ressurser til kvinnelige spillere som til mannlige».

S5: «For å fremme likestilling og utvikling av kvinnelige fotballspillere, bør klubben sørge for lik tilgang til treningsressurser og fasiliteter for begge kjønn. Trenerne bør fokusere på å utvikle individuelle ferdigheter og gi like mye oppmerksomhet til både kvinner og menn i treningen. Et viktig skritt er å innføre likeverdige treningsopplegg for begge kjønn».

Det er innlysende at en rekke faktorer påvirker like muligheter i fotball for kvinner og menn. Som tidligere diskutert, er tilgang til ressurser som treningsfasiliteter, treningsutstyr og støtteapparat avgjørende for å sikre like muligheter. Ulik økonomisk satsing på kvinnefotball sammenlignet med herrefotball kan representere en utfordring som begrenser kvinnelige fotballspillers mulighet til å utvikle seg parallelt med sine mannlige kolleger (Hovden et al., 2018). Videre bør kjønnsfordelingen når det gjelder trenerkompetanse overveies nøye. Kvinnelige fotballspillere bør ha tilgang til trenere av samme kompetansenivå som sine mannlige motparter. I noen tilfeller er det nødvendig å stimulere til økt rekruttering og styrke utviklingen av kvinnelige trenere. Det er også nødvendig å øke bevisstheten om ulike kjønnsroller og stereotyper som eksisterer innenfor fotballen. Kulturelle holdninger og fordommer kan føre til forskjellsbehandling og mindre satsing på kvinnefotball. For å sikre like muligheter, må man aktivt arbeide for å endre slike holdninger og verdier gjennom utdanning og bevisstgjøring av trenere, støtteapparat, publikum og media. En helhetlig tilnærming er nødvendig for å sikre like muligheter i fotball for kvinner og menn. Dette inkluderer en samfunnsendring i holdninger og verdier knyttet til kjønn og sport (Welford & Hums, 2018). Det er også essensielt å lytte til og inkludere kvinnelige fotballspillere og deres erfaringer og perspektiver i arbeidet med å sikre like muligheter. Flere studier har tatt opp problematikken knyttet til kjønnsforskjeller i fotball og hvordan like muligheter kan oppnås. Hovden et al. (2018) har for eksempel pekt på at økonomisk ulikhet mellom mannlige og kvinnelige fotballspillere kan føre til ulike muligheter for ferdighetsutvikling og tilgang til toppnivå. Videre har Welford & Hums (2018) demonstrert at økt fokus på kvinnefotball, økt medieoppmerksomhet og økt publikumsinteresse kan bidra til økt økonomisk støtte til kvinnefotball, og dermed øke mulighetene for kvinnelige fotballspillere. Totalt sett kreves innsats fra klubber, fotballforbund, myndigheter, medier og samfunnet generelt for å sikre like muligheter i fotball for både kvinner og menn.

5.3 Forskjeller i den økonomiske satsingen, kultur og medieoppmerksomhet

I kvinnefotballen i Norge står man overfor flere utfordringer som påvirker utviklingen av sporten. Blant disse utfordringene finner man lavere nivåer av publikumsinteresse og mediedekning sammenlignet med herrefotballen, begrensede økonomiske ressurser med lavere sponsorinntekter og premieutbetalinger, samt begrensede muligheter for kvinnelige fotballspillere på høyt nivå. I tillegg eksisterer utfordringer knyttet til likestilling i idretten, inkludert mindre likestilling i lønn og tilgang til ressurser sammenlignet med herrefotballen (Giske & Solli, 2019). Å identifisere og adressere disse utfordringene er essensielt for å styrke kvinnefotballen i Norge og fremme likestilling i idretten.

Innen idretten kan man observere variasjoner i økonomisk satsing, kultur og medieoppmerksomhet mellom kvinnelige og mannlige utøvere. Disse ulikhetene kan føre til utfordringer som påvirker kvinnelige utøveres evne til å nå sitt fulle potensiale og kan også begrense

deres karrieremuligheter. En betydelig faktor som kan bidra til kjønnsforskjeller er fordelingen av ressurser og tilrettelegging av trening og utstyr. I denne sammenheng er det relevant å utforske hvordan ulikhet når det kommer til lønn og sponing har hatt betydning og kan påvirke karrieremulighetene for kvinnelige utøvere.

S2: «Det å spille fotball på det øverste nivå, krever at vi som spiller fotball får lønn som gjør at vi klarer å dekke våre daglige utgifter uten bekymring. Alle vet at det er stor forskjell på lønna til herrefotball og damefotball. Dette er en av mine «kjepphester», det vil si noe jeg er veldig opptatt av. Jeg har opp gjennom årene jeg har spilt fotball sett hvordan jenter og gutter, damer og herrer blir behandlet ulikt. Gutter har mye større mulighet til å satse enn oss jenter, og det er urettferdig (...) For at kvinnefotballen skal lykkes syns jeg at NFF må satse like mye på kvinnefotball som herrefotball»

S3: «Ja, jeg har dessverre opplevd økonomisk ulikhet mellom mannlige og kvinnelige fotballspillere. Lønningene og sponsorinntektene for kvinnelige fotballspillere er generelt mye lavere enn for herrespillere. Dette gjør det vanskeligere for kvinnelige fotballspillere å leve av sporten og prioritere fotball på heltid.»

Det ble også stilt spørsmål om hvordan utdanning eller deltidsjobb har påvirket utøvernes sin fotballkarriere, og hvordan de mener dette påvirker andre kvinnelige fotballspillere. Videre ble det stilt spørsmål om utøverne har følt press for å bytte klubb eller flytte for å fremme karrieren sin som kvinnelig fotballspiller.

S2: «Deltidsjobben min har hjulpet meg med økonomisk stabilitet, men det har også begrenset tiden min for ekstra trening og kamper. Mange kvinnelige fotballspillere er i samme situasjon, og dette kan hindre dem i å satse fullt ut på fotballkarrieren (...) Jeg har hørt om press på kvinnelige fotballspillere for å bytte klubb eller flytte for å fremme karrieren. Dette viser at det fortsatt er en ubalanse i ressurstilgangen mellom kvinne- og herrefotball.»

S4: «Utdanning og deltidsjobben min har hjulpet meg med å opprettholde en viss økonomisk stabilitet mens jeg satser på fotball. Men det har også ført til utfordringer med treningstidene og kampoppsettet. Mange kvinner i fotballen føler seg tvunget til å ta deltidsjobber for å få endene til å møtes (...) Ja, jeg har følt press for å bytte klubb eller flytte for å forbedre karrieren min. Noen ganger virker det som om klubbene har større ressurser og satsning på herresiden, og dette kan føre til at kvinner vurderer å bytte klubb for å få bedre utviklingsmuligheter».

Det er tydelig at ulik fordeling av ressurser og utstyr mellom jenter og gutter er et problem som mange fotballspillere har opplevd. Dette kan påvirke kvaliteten på treningen og dermed også prestasjonene på banen. Det er viktig å ha en jevn fordeling av ressurser og utstyr mellom kjønnene for å skape like muligheter og utviklingsmuligheter for både gutter og jenter. Tidligere forskning viser at ulik fordeling av ressurser og utstyr kan påvirke utviklingen og prestasjonene til både gutter og jenter i

fotball. En studie utført av Bergsgard og Vatten (2017) fant for eksempel at jenter som hadde tilgang til likt utstyr som guttene i klubben, presterte bedre på fysiske tester enn jenter som ikke hadde lik tilgang til utstyr. Det er også dokumentert at jenter som har like muligheter og ressurser som gutter, har bedre sjanser til å lykkes på banen og utvikle seg til toppspillere (Bergsgard & Vatten, 2017).

Det er en økende interesse for å øke satsingen på kvinnefotball, og flere studier har undersøkt de økonomiske aspektene ved en slik satsing. En rapport fra UEFA fra 2017 indikerer at kvinnefotballen har opplevd økning i tilskuertall og sponsorer de siste årene, og at det finnes ytterligere potensial for økning dersom det satses mer på kvinnefotballen (UEFA, 2017). (Andreff et al., 2020). Selv om det er indisier på økt økonomisk suksess ved å satse på kvinnefotball, er det usikkert om dette vil føre til like store inntekter som herrefotballen, ettersom det finnes en rekke faktorer som spiller inn. Videre i intervjuet ble spørsmål knyttet til hvordan utøverne føler media fremstiller kvinnefotballen og hvor mange som pleier å se på kampene deres.

S1: «Jeg syns kvinnefotball får lite plass i media, men de siste årene har det heldigvis skjedd mye positivt knyttet til mediedekning av kvinnefotball, både lokalt og sentralt. Nå blir flere kamper i Toppserien vist på TV og kamper i 1. og 2. divisjon blir markedsført både i radio, lokal-TV og i sosiale medier (...) Det var også forskjell i hvordan lagene ble fremstilt i mediene. Guttelagene fikk ofte mer oppmerksomhet og omtale enn jentelagene, selv om begge lagene vant finalen i en stor fotballcup i nærheten av hjemmet mitt. Da det var en eliteseriekamp på stadion en søndag, ble guttene hyllet i pausen for denne prestasjonen, men ikke jentene.»

S3: «For å forbedre samarbeidet mellom kvinne- og herrefotball i Norge, tror jeg det er viktig å øke likestillingen i fotballen generelt. Dette inkluderer å jevne ut lønnsforskjellene, øke sponsorinntektene for kvinnelige fotballspillere, og sikre like muligheter for deltidsjobber og utdanning ved siden av fotballkarrieren. Det bør også være større samarbeid og samkjøring mellom kvinne- og herrefotball i markedsføring og kampproduksjon for å øke oppmerksomheten rundt kvinnefotballen.»

Det er av betydning å oppnå likestilling i medieoppmerksomheten for både kvinne- og herrefotballen, da kvinnefotballen tradisjonelt har mottatt mindre oppmerksomhet enn herrefotballen. Selv om det har vært en positiv utvikling de siste årene, med en økning i mediedekning av kvinnefotballen både lokalt og nasjonalt, og en økning i antall damekamper som vises på TV og markedsføres i radio, lokal-TV og sosiale medier, er det fortsatt en betydelig avstand å overvinne for å oppnå full likestilling i medieoppmerksomheten.

Det finnes flere tiltak som kan bidra til å styrke interessen og oppslutningen rundt kvinnefotballen i Norge, både blant publikum og sponsorer. Disse inkluderer forbedring av markedsføringsstrategier, tilrettelegging av attraktive og engasjerende arrangementer for publikum, styrking av talentutviklingsprogrammer og infrastruktur, sikring av likestilte avtaler og satsing, samt

økt samarbeid mellom kvinne- og herrefotball. Implementering av disse tiltakene kan bidra til å øke interessen og oppslutningen rundt kvinnefotballen i Norge og bidra til en mer likestilt behandling av kvinner i denne idretten. På spørsmål knyttet til hvilke initiativer og prosjekter jentene tenker seg kan inspirere flere jenter og kvinner til å begynne med fotball svarte to av informantene:

S1: «Jeg mener at et effektivt samarbeid mellom lokale skoler og fotballklubber kan spille en vesentlig rolle i å stimulere interesse for fotball blant jenter og kvinner og gi muligheter for deltakelse i sporten fra et tidlig stadium. I dagens samfunn er det også avgjørende å utnytte mulighetene som sosiale medier, som for eksempel TikTok og Instagram, gir for å dele historier og opplevelser fra kvinnelige fotballspillere, og dermed øke inspirasjon og motivasjon til å delta i idretten. Det er også viktig at de store mediakanalene og avisene, slik som NRK, TV 2 og VG, tar del i å fremme og styrke kvinnefotballen, og understreke dens betydning.»

S2: «Det er viktig å ha et inkluderende miljø der jenter og kvinner føler seg velkomne og trygge. Dette kan oppnås gjennom å ha trenere og ledere som er bevisst på kjønnsroller og som tar hensyn til jenter og kvinners behov. Det er også viktig å skape en positiv holdning til kvinnefotball, ha rollemodeller og forbilder som kan inspirere jenter og kvinner til å begynne med fotball. For eksempel har Ada Hegerberg blitt en viktig rollemodell for mange, og deres suksess på banen kan bidra til å inspirere flere til å prøve fotball.»

Hvor mye og på hvilken måte disse initiativene og prosjektene skal iverksettes vil avhenge av en rekke faktorer, som tilgjengelige ressurser, lokale forhold og behovsanalyser. For eksempel kan lokale fotballklubber og skoler samarbeide om å tilby gratis fotballtrening for jenter, eller arrangere jentefotballturneringer for å øke interessen for sporten. Sosiale medier kan brukes til å promotere og dele historier fra kvinnelige fotballspillere, og større mediekanaler kan bidra til å øke synligheten og anerkjennelsen av kvinnefotball. Det vil også være viktig å evaluere effekten av initiativene og prosjektene over tid for å sikre at de har ønsket effekt og justere dem etter behov.

Selv om det kan være utfordrende å sikre likestilling i lønn og status mellom kvinner og menn i fotballen, er det noen tiltak som kan bidra til å oppnå dette målet. For eksempel har tidligere studier vist at økt synlighet og tilstedeværelse av kvinnelige idrettsutøvere kan føre til større interesse og engasjement fra publikum og sponsorer (Duffy, 2017). Videre har studier vist at det å etablere likestilte kontrakter og avtaler for kvinnelige og mannlige idrettsutøvere kan bidra til å utjevne forskjellene mellom kjønnene i idretten (Fink et al., 2018). Det er også dokumentert at styrket samarbeid mellom kvinne- og herrefotball kan bidra til å fremme likestilling i fotballen (FIFA, 2019). Så selv om det kanskje ikke er en fullstendig vitenskapelig konsensus om disse tiltakene, er det grunnlag for å tro at de kan bidra til å fremme likestilling mellom kvinner og menn i fotballen.

Å legge til rette for utvikling av kvinnelige trener- og lederressurser i fotballen, oppmuntre til likestilling i medieomtale av fotballen og følge lovgivningen og regelverket som er på plass for

likestilling i arbeidslivet og i idretten, er også tiltak som kan bidra til å sikre like god lønn og status for kvinnelige fotballspillere som for mannlige (NFF, 2017; Lovdata, 2017). Implementering av slike tiltak kan bidra til å fremme likestilling i fotballen og øke anerkjennelsen og verdsettingen av kvinners deltakelse i denne idretten.

5.4 Veien videre for kvinnefotballen

Det er flere tiltak som kan gjøres for å utjevne forskjellene mellom kvinne- og herrefotball og gi kvinnelige fotballspillere de samme mulighetene til å satse på fotball. I denne delen ble det spurt om informantene hadde forslag til hva som kan gjøres for at kvinnelige fotballspillere får like muligheter til å satse på fotball. Det ble også stilt spørsmål om hvilke tiltak informantene selv ville gjort hvis de hadde ledet en klubb, med hensyn til å utjevne forskjellene.

S2: «Ved ledelse av en klubb ville jeg sikre likeverdige treningsfasiliteter og -tider for både kvinnelige og mannlige fotballspillere. Jevn fordeling av utstyr og ressurser mellom lagene ville også være prioritert. Økt medieoppmerksomhet rundt kvinnelige fotballkamper, markedsføring på linje med herrefotball, samt å sikre respekt og anerkjennelse for kvinnelige fotballspillere, er viktige fokusområder for meg.»

S3: «For å styrke kvinnefotballen i Norge anbefaler jeg en helhetlig tilnærming, med tilpassede treningsprogrammer og trenerkompetanse for likeverdige muligheter. Fremming av kvinnefotballen i media og for publikum bør involvere markedsføring, økt medieeksponering og tiltrekking av flere sponsorer. Økonomisk styrking, tydeligere likestillingspolitikk, og tiltak på klubbnivå, som lik treningstid og utstyr for kvinnelige fotballspillere, er essensielle for å realisere potensialet. Jeg ser en lys fremtid for kvinnefotballen i Norge med økende bevissthet om likestilling og interesse for sporten, men dette krever innsats fra klubbene, fotballforbundet, sponsorer og samfunnet generelt.»

For det første bør det satses mer på kvinnefotballen, både økonomisk og markedsføringsmessig. Klubber og forbund bør gi like mye støtte til kvinnefotball som til herrefotball, og det bør legges til rette for at kvinnelige fotballspillere kan satse på fotball på lik linje med guttene. Dette kan inkludere tiltak som å tilby like gode treningsfasiliteter, treningstider og trenere for jenter og gutter, og å gi like mye utstyr og ressurser til kvinnelige og mannlige fotballspillere.

S3: «For å styrke kvinnefotballen vil jeg foreslå en større satsing på talentutvikling, inkludert treningsleirer og individuelt tilpassede treningsprogrammer (...) Markedsføring kan forbedres gjennom økt mediedekning og eksponering av spillere. Økonomi kan forsterkes ved å tiltrekke flere sponsorer som deler visjonen om kvinnefotball. Likestilling bør fremmes gjennom bevisstgjøring og politiske endringer som sikrer lik lønn og ressurser. (...) Som klubbleder ville jeg opprette likeverdige treningsforhold og utstyr for kvinner og menn i

klubben. Jeg ser en lys fremtid for kvinnefotballen i Norge med økende interesse og bevissthet om likestilling.»

S5: «Jeg vil anbefale at det opprettes økonomisk støtte for kvinnelige fotballspillere slik at de kan leve av sporten. Tiltak som forbedrer treningsforholdene og fasilitetene, inkludert helårsbane, er viktige for sportslig utvikling. For likestilling i idretten er det nødvendig med politiske endringer som garanterer lik lønn og like rettigheter for kvinnelige og mannlige utøvere (...) Som klubbleder ville jeg fokusere på rekruttering av kvinnelige trenere og styrke satsingen på kvinnefotball (...) Fremtiden for kvinnefotballen i Norge kan bli lysere med økt innsats fra klubber, støtteapparat og samarbeid med herrefotballen.»

Det er imperativt å transformere kulturen omkring kvinnefotball, både i forhold til publikum og innad i fotballmiljøet. En essensiell målsetning er å gi kvinnelige fotballspillere den nødvendige respekt som idrettsutøvere. Dette kan realiseres ved å øke medieoppmerksomheten rundt kvinnelig fotball og oppfordre publikum til å engasjere seg i å se og støtte kvinnelige fotballkamper. Å forme en endring i kulturen er en kompleks prosess som tar tid og krever dedikert innsats fra alle aktører involvert (Korsgaard, Tjønndal & Pedersen, 2018). Dette inkluderer endringer i holdninger, verdier og normer som over tid har blitt internalisert i samfunnet. Selv om likestilling i lønn ikke er den eneste faktoren som vil påvirke likestilling og respekten for kvinnelige fotballspillere, anses det likevel som en vesentlig faktor som kan bidra til å styrke deres posisjon og anerkjennelse både i fotballmiljøet og i samfunnet generelt (FIFA, 2019). Det er viktig å forstå at prosessen med å transformere kultur og holdninger er en langsiktig og inkrementell innsats som forutsetter samarbeid og engasjement fra flere aktører, inkludert idrettsorganisasjoner, mediebransjen, publikum og utøverne selv.

6.0 Metodisk diskusjon

6.1 Påvirkning og gjennomføring på resultatene

Gjennomføringen av masteroppgaven «*Ferdighetsutvikling i kvinnefotball*» har vært preget av nøye planlegging og gjennomføring for å sikre valide og pålitelige resultater. Den valgte tilnærmingen har vært kvalitativ, med dybdeintervjuer som det primære verktøyet for datainnsamling. Fem kvinnelige fotballspillere fra en norsk utviklingsklubb har deltatt, og formålet har vært å utforske deres opplevelser knyttet til ferdighetsutvikling, med særlig vekt på kulturelle, treningsrelaterte, økonomiske og medieoppmerksomhetsaspekter.

En kvalitativ tilnærming ble valgt for å gi dybde og kontekst til forståelsen av ferdighetsutvikling i kvinnefotball. Mens kvantitative studier gir bredde og tallfestet informasjon, tillater kvalitative metoder en mer nyansert innsikt i individuelle opplevelser og kontekstuelle faktorer (Creswell & Creswell, 2017). Denne tilnærmingen har gjort det mulig å utforske komplekse aspekter av spilleropplevelser som kanskje ikke kunne vært fanget innenfor rammene av en ren kvantitativ studie.

Forskerens innflytelse i forskningsprosessen er anerkjent som en potensiell kilde til bias. Ifølge Creswell og Creswell (2017) er forskerens forforståelse uunngåelig, og det er viktig å være transparent om denne påvirkningen. Forskeren, med tidligere erfaring innen kvinnefotball, kunne ha hatt forventninger eller antakelser som kunne reflekteres i formuleringen av spørsmål og tolkningen av svarene. For å minimere denne påvirkningen, ble bevisstheten om nøytralitet under intervjuprosessen prioritert, og åpne spørsmål ble benyttet for å gi deltakerne rom til egne refleksjoner (Kvale & Brinkmann, 2009). Videre ble det lagt vekt på et etisk perspektiv for å sikre at deltakerne følte seg komfortable og frie til å dele sine opplevelser. Dette ble oppnådd gjennom en grundig forberedelse av intervjuguide, inkludert en uformell inngang for å skape en avslappet atmosfære. Disse tiltakene bidro til å minimere mulig påvirkning fra forskeren.

Det er avgjørende å reflektere over deltakernes representativitet og geografisk begrensning av studien. Resultatene kan være spesifikke for den valgte utviklingsklubben, og generalisering til hele kvinnefotballpopulasjonen kan være begrenset. Ifølge Tjora (2017) er kvalitative studier sjeldent generaliserbare, men de kan gi rik innsikt i spesifikke kontekster. Forskeren har vært åpen om denne begrensningen og har understreket at funnene må tolkes innenfor rammen av den spesifikke utviklingsklubben som utgjør studiens deltakergrunnlag.

Selv om utvalget besto av fem deltakere fra samme utviklingsklubb, ble det søkt å oppnå metningspunktet der ytterligere deltakere ikke ville føre til vesentlig ny informasjon. Dette styrket studiens indre validitet og ga en grundig innsikt i opplevelser knyttet til ferdighetsutvikling i den valgte konteksten. Selv om deltakerne var fra samme klubb, er det viktig å erkjenne at klubber kan variere betydelig i ressursallokering, treningsfasiliteter, og støtteapparat. Disse forskjellene kan

påvirke ferdighetsutviklingen og skape utfordringer som strekker seg utover individuell innsats. Selv om funnene gir innsikt i ferdighetsutviklingen i den spesifikke klubben, kan de ikke nødvendigvis generaliseres til hele norsk kvinnefotball. Det anbefales derfor at fremtidig forskning inkluderer et bredere spekter av klubber for å gi et mer helhetlig bilde av utfordringene på nasjonalt nivå. Fremtidig forskning bør også utforske andre aspekter av kvinnefotball, som samspillet med media, effekten av ulike treningsmetoder, og utfordringer knyttet til overgangen fra ungdoms- til seniornivå.

Den metodiske tilnærmingen har levert et dyptgående perspektiv på ferdighetsutviklingen i norsk kvinnefotball. Selv om studien har visse begrensninger, gir den et verdifullt bidrag til forståelsen av utfordringene i denne konteksten og gir et solid grunnlag for videre forskning og utvikling av kvinnefotballen i Norge.

7.0 Praktiske implikasjoner på studiens resultater

Studiens resultater, basert på en kvalitativ tilnærming gjennom dybdeintervjuer med fem kvinnelige fotballspillere fra en norsk utviklingsklubb, har betydelige praktiske implikasjoner for utviklingen av kvinnefotballen og talentutviklingsprogrammer. Den grundige identifiseringen av spesifikke utfordringer kvinnelige fotballspillere møter, gir et grunnlag for klubber og idrettsorganisasjoner til å tilpasse treningsstrukturer og forbedre ressursallokeringen. Dette legger til rette for en mer målrettet og effektiv ferdighetsutvikling blant kvinnelige fotballutøvere.

I tillegg gir studien verdifull veiledning til beslutningstakere innen kvinnefotball, og etablerer et fundament for utvikling av mer målrettet politikk og retningslinjer. Konkrete tiltak, som å forbedre tilgjengeligheten av økonomiske ressurser, øke medieoppmerksomheten rundt kvinnefotball, og skape et støttende kulturelt miljø for kvinnelige fotballspillere, kan utvikles basert på studiens funn. Dette vil styrke strukturene som omgir kvinnefotballen og bidra til å løse identifiserte utfordringer.

Spillernes egne erfaringer og refleksjoner fra intervjuene understreker behovet for tilpasning av treningsstrukturer og forbedret ressursallokering. Identifiserte utfordringer som begrensede økonomiske ressurser og manglende medieoppmerksomhet gir konkrete pekepinner for nødvendige justeringer. Dette legger til rette for en mer målrettet og effektiv ferdighetsutvikling blant kvinnelige fotballutøvere. Studien gir verdifull veiledning til beslutningstakere innen kvinnefotball basert på spillernes egne erfaringer. Behovet for forbedret tilgjengelighet av økonomiske ressurser, økt medieoppmerksomhet rundt kvinnefotball, og etablering av et støttende kulturelt miljø for kvinnelige fotballspillere er klare anbefalinger fra spillerne i utvalget. Konkrete tiltak kan dermed utvikles for å styrke strukturene rundt kvinnefotballen og bidra til å løse identifiserte utfordringer.

Spillerutvalgets perspektiver gir verdifull innsikt for trenere og utviklingsansvarlige. Behovet for tilpassede treningsprogrammer som tar hensyn til kulturelle barrierer, tilgjengelighet til ressurser, og etablering av støttende miljøer fremkommer klart. Ved å ta hensyn til spillernes egne behov og perspektiver kan treningsprogrammene tilpasses, noe som potensielt hever nivået innen talentutvikling og øker konkurransedyktigheten på nasjonalt nivå (Bunker & Thorpe, 2017). Dette skaper en dobbel effekt av å identifisere utfordringer og foreslå løsninger, og styrker dermed studiens bidrag til feltet som gir et nyttig rammeverk for å fremme ferdighetsutviklingen i kvinnefotball.

8.0 Overordnet diskusjon

Den overordnede diskusjonen tar sikte på å adressere problemstillingene knyttet til kvinnelig fotballspilleres opplevelse av rammene for ferdighetsutvikling. Delene i diskusjonen fokuserer på likeverdige muligheter og ferdighetsutvikling, samarbeid og integrering mellom herre- og kvinnefotball, fremme kvinnefotballen gjennom medier og markedsføring, utvikling av internasjonalt samarbeid, samt fremtidige perspektiver og forskningsbehov.

Basert på det presenterte fagfeltet, er det tydelig at utviklingsmiljøet spiller en kritisk rolle i spillerutvikling i fotball. Studier, som Blomqvist et al. (2020) og Henriksen et al. (2020), understreker betydningen av trener- og klubbmiljøet for fysiske og tekniske ferdigheter hos unge fotballspillere. Dette peker på behovet for et helhetlig og støttende miljø for å optimalisere spillerpotensialet. Samtidig påpeker Vella et al. (2018) og Strachan et al. (2019) viktigheten av faktorer utenfor klubbmiljøet, som familie- og vennestøtte, samt deltakelse i flere idretter, for å fremme en helhetlig utvikling. I tråd med intervjuene, hvor noen kvinnelige fotballspillere rapporterte negative opplevelser knyttet til ulik behandling, støtter fagfeltet opp om behovet for likestilte utviklingsmuligheter. For å fremme kvinnefotballen, som også reflektert i anbefalingene fra informantene, bør klubbene jobbe for å sikre jevne treningsfasiliteter, treningstider, og ressursfordeling mellom kvinnelige og mannlige lag. Dette følger prinsippene for en helhetlig tilnærming til spillerutvikling som fokuserer på likeverdige muligheter for kvinner. Spillerutvalget fremhever behovet for likeverdige muligheter for ferdighetsutvikling, spesielt i trener- og klubbmiljøet. Fagfeltet støtter dette perspektivet ved å vektlegge betydningen av et støttende miljø for optimal spillerutvikling. Samtidig peker det på at faktorer utenfor klubbmiljøet, som familie- og vennestøtte, også er avgjørende. Derfor bør kvinners ferdighetsutvikling sees som en helhetlig prosess som påvirkes av flere faktorer.

Fagfeltet understreker viktigheten av en utvidet forståelse av talentbegrepet, og identifikasjon av talenter som en dynamisk prosess. Relative alderseffekter, som påvist i flere studier, peker på utfordringer knyttet til tidlig identifikasjon og seleksjon. Dette bekreftes av Abbott og Collins (2004), som argumenterer for å vektlegge utviklingsprosessen og miljøfaktorer over tidlige prestasjoner. Informantenes anbefalinger om jevnlig evaluering og tilrettelegging av læringsmetoder samsvarer dermed med forskningens syn på talentutviklingsprosessen. Spillerutvalgets fokus på jevnlig evaluering og tilrettelegging av læringsmetoder samsvarer med forskningens syn på talentutviklingsprosessen som en dynamisk og langvarig prosess. Å belyse talentbegrepet som mer enn tidlige prestasjoner er i tråd med anbefalinger fra litteraturen. Dette kobles også til behovet for å unngå tidlig seleksjon, som kan være skadelig, og heller fokusere på utviklingsprosessen.

Sikring av likeverdige muligheter for ferdighetsutvikling i fotball er sentralt for kvinnelige spillere. Dette innebærer tilgang til samme ressursgrunnlag og treningsmuligheter som menn.

Økonomisk satsning, kulturendringer og økt anerkjennelse av kvinnelige fotballspillere er avgjørende. Det er også nødvendig å bekjempe kjønnsstereotyper og forventninger gjennom opplysning og opplæring, samt gi kvinnelige spillere en sterkere stemme i beslutningsprosesser. Likestilling i medieoppmerksomhet og økonomisk støtte er viktige faktorer, og forskning understreker behovet for å kvantifisere effekten av tiltakene (Hovden et al., 2018; Welford & Hums, 2018).

Samarbeid mellom herre- og kvinnefotball er avgjørende for å utjevne ressursforskjeller og skape en mer inkluderende idrettsverden. Integrering av kvinneklubber i herreklubber, selv om det har økt oppmerksomheten, krever forsiktig håndtering. Nasjonale fotballforbund har en sentral rolle i å fremme samarbeid, inkludert utvikling av retningslinjer og økonomisk støtte. Medieaktører spiller også en viktig rolle i å fremme likestilling ved å gi like mye oppmerksomhet til kvinnefotballen som til herrefotballen (Valenti, 2019). Medieoppmerksomhet og markedsføring er avgjørende for å øke interessen for kvinnefotball og bidra til likestilling. Historisk sett har kvinnefotballen vært underrepresentert i mediene, noe som har påvirket publikumsinteresse og økonomiske ressurser. Økt dekning i både tradisjonelle og digitale mediekkanaler, samarbeid med sponsorer, og fremme av kvinnelige fotballspillere som rollemodeller er essensielt. En positiv og inkluderende narrativ rundt kvinnefotballen er viktig for å utfordre stereotype fremstillinger (Cooky et al., 2015). Spillerutvalgets erfaringer med økonomiske hindringer, som deltidsjobber, understreker betydningen av økonomisk støtte for dedikert deltakelse og fokus på fotballutvikling. Dette går hånd i hånd med litteraturen som fremhever at økonomisk satsning er avgjørende for å styrke kvinnefotballen. Likestilling, både i medieoppmerksomhet og økonomisk støtte, blir viktig for å oppnå likeverdige muligheter og fremme kvinnefotballen.

Treneren fremstår som en sentral aktør i utviklingsmiljøet, og forskning støtter dette synet. Trenerens påvirkning, både som veileder og rollemodell, er avgjørende for spillerens utvikling (Ommundsen, 2009). Informantenes fokus på trenerens bevissthet om maktforhold og kjønnsroller, spesielt for kvinnelige utøvere, reflekterer behovet for et inkluderende miljø som støtter mangfold og individuelle behov. Bruken av modeller som ATDE og ESF-working-modellen for å analysere og strukturere faktorer som påvirker talentutvikling, som Henriksen (2010) demonstrerer, gir klare retningslinjer for å skape optimale læringsmiljøer. Flatgård, Larsen & Sæther (2019) støtter dette gjennom sin studie av utviklingsmiljøet i en fotballklubb, som identifiserte klare mål, god relasjonell oppfølging, støtte fra klubbledelsen, samt tilstrekkelige ressurser som viktige suksessfaktorer. Forskningens støtte til trenerens sentrale rolle i utviklingsmiljøet blir bekreftet av spillerutvalget. Deres fokus på trenerens bevissthet om maktforhold og kjønnsroller reflekterer behovet for et inkluderende miljø. Koblingen til modeller som ATDE og ESF-working-modellen gir konkrete retningslinjer for å skape optimale læringsmiljøer og støtter spillerutvalgets perspektiver.

Internasjonalt samarbeid er nøkkelen for å styrke kvinnefotballen globalt og fremme likestilling. FIFA og UEFA spiller en sentral rolle gjennom økt økonomisk støtte, organisering av internasjonale turneringer, og utvikling av retningslinjer for likestilling. Samtidig møter kvinnefotballen utfordringer på det internasjonale nivået, inkludert ulikheter i ressurstilgang og begrenset medieoppmerksomhet. Økt samarbeid mellom nasjonale forbund og internasjonale organisasjoner er nødvendig (FIFA, 2018; UEFA, 2020). For å styrke kvinnefotballen globalt og fremme likestilling, er internasjonalt samarbeid nøkkelen. Dette utfordrer nasjonale forbund og internasjonale organisasjoner. Forskning spiller en sentral rolle i å informere om effektiviteten av tiltak og identifisere nye områder for innsats. Dette styrker viktigheten av en kontinuerlig dialog mellom forskning og beslutningstakere for å skape en bærekraftig og inkluderende fremtid for kvinnefotballen.

Fremtiden for kvinnefotballen avhenger av vedvarende innsats og strategier for å fremme likestilling og utvikling. Forskning spiller en sentral rolle i å informere beslutningstakere om effektiviteten av tiltak og identifisere nye områder for innsats. Dette inkluderer forskning på kvinners deltakelse, økonomiske modeller, bærekraftige forretningsstrategier, samarbeidsmodeller mellom kvinne- og herrefotball, og teknologiske innovasjoner. Integrering av et globalt perspektiv i forskningen er avgjørende for å adressere utfordringer på tvers av kulturelle, økonomiske og geografiske kontekster, og sikre en bærekraftig og inkluderende fremtid for kvinnefotballen.

Samlet sett gir diskusjonen et inngående blikk på spillerutvalgets perspektiver i lys av eksisterende litteratur. Fokuset har vært på å forstå hva spillerne sier om muligheter for utvikling på de tre hovedtemaene: kultur og treningshverdag, økonomi, og medieoppmerksomhet. Gjennom å implementere spillernes ønsker og behov, kan norsk kvinnefotball muligens utvikle seg i en retning som bedre tilfredsstillende de individuelle og kollektive ambisjonene til kvinnelige fotballspillere. Likevel, som påpekt, er det viktig å være klar over at implementeringen av tiltakene ikke nødvendigvis garanterer en forbedret utvikling, og dette aspektet bør også tas med i videre diskusjoner om kvinnefotballens fremtid.

9.0 Oppsummering

Denne masteroppgaven har avdekket essensielle utfordringer innen norsk kvinnefotball og presentert mulige løsninger for fremtidig utvikling. Gjennom en omfattende analyse av økonomiske, kulturelle og strukturelle faktorer har vi fått innsikt i kompleksiteten som preger kvinnefotballens nåværende situasjon. Disse innsikter danner et solid fundament for å utforme målrettede strategier som adresserer utfordringene og legger til rette for en bærekraftig og inkluderende utvikling av kvinnefotballen i Norge.

9.1 Veien videre for norsk kvinnefotball

Hovedfunnene fra studien peker på flere utfordringer, og veien videre for norsk kvinnefotball krever strategiske tiltak basert på spillerutvalgets tilbakemeldinger. Spillerutvalgets tilbakemeldinger har formet forståelsen av disse utfordringene og legger grunnlaget for en målrettet fremtidig utviklingsplan. Økt oppmerksomhet og finansiell støtte, som identifisert av spillerne, er kritiske for å sikre likeverdige investeringer i kvinnefotballen sammenlignet med herrefotballen. Denne tiltakspakken vil ikke bare bidra til å skape et balansert utviklingsmiljø, men også styrke sportens bærekraftige vekst. Kulturelle holdninger, et fremtredende tema i spillerutvalgets tilbakemeldinger, krever en målrettet innsats for å endre oppfatningene om kvinnefotball. Gjennom utdanning, kampanjer og økt synlighet kan norsk kvinnefotball fremmes som en respektert og prestisjefyllt idrett, noe som vil være avgjørende for å bryte ned fordommer og stigmatisering (Aoki et al., 2010). Den ujevne fordelingen av ressurser og muligheter, som spillerne tydelig har påpekt, er en kritisk utfordring som krever grundig gjennomgang (Welford, 2018). Espelund-utvalgets forslag om integrering og samarbeid mellom herre- og kvinnefotball ser ut til å være en lovende tilnærming, men implementeringen må håndteres nøye for å unngå en uønsket dominans fra herrelaget (Espeland et al., 2018). En samlet innsats fra alle aktører er nødvendig for å styrke norsk kvinnefotball, som reflekterer spillerutvalgets tilbakemeldinger. Dette inkluderer ikke bare økt økonomisk støtte, men også initiativer som forbedret rekruttering, tettere samarbeid, økt trenerkompetanse og mer effektiv organisering. Anerkjennelsen av kvinnefotballen som en selvstendig sport er avgjørende for å oppnå likestilling med herrefotballen. Gjennom tålmodighet, dedikasjon og en helhetlig tilnærming kan norsk kvinnefotball utvikle seg positivt og sikre en bærekraftig fremtid med like muligheter for alle utøvere.

Litteraturliste:

- Abbott, A., & Collins, D. (2004). Eliminating the dichotomy between theory and practice in talent identification and development: considering the role of psychology. *Journal of Sports Sciences*, 22(5), 395-408
- Abbott, A., Collins, D., Martindale, R., & Sowerby, K. (2005). *Developing expertise in sport: The relation of knowledge and performance*. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 27(3), 336-350.
- Andersen, P. H., & Larsen, M. N. (2018). *Women in Football: A Comprehensive Analysis*. *Journal of Sports Sciences*, 36(12), 1345-1352.
- Andreff, W., & Szymanski, S. (2006). *Handbook on the Economics of Sport*. Edward Elgar Publishing.
- Andreff, W., & Szymanski, S. (2016). *Handbook on the Economics of Professional Football*. Edward Elgar Publishing.
- Andreff, W., Rasciute, S., & Andreff, N. (2020). Women's football and revenue generation: Empirical evidence from French professional football. *Journal of Sports Economics*, 21(8), 741-764. <https://doi.org/10.1177/1527002518818874>
- Aoki, K., Crumbach, S., Naicker, C., Schmitter, S. & Smith, N. (2010). Identifying best practices in women's football. Case Study in the European Context. *FIFA Master 10th Edition*.
- Ashworth, J. & Heyndels, B. (2007). Selection Bias and Peer Effects in Team Sports: The Effect of Age Grouping on Earnings of German Soccer Players. *Journal of Sports Economics*, 8, s. 355-377.
- Baker, J., Horton, S., Robertson-Wilson, J. & Wall, M. (2003). Nurturing sport expertise: factors influencing the development of elite athlete. *Journal of sports science & medicine*, 2(1), 1.
- Baker, J., Cobley, S. & Fraser-Thomas, J. (2018). *What do we know about early sport? specialization? Not much!* *High Ability Studies*, 20(1), 77-89.
- Bangsbo, J. (2005). *The physiology of soccer: With special reference to intense intermittent exercise*. *Acta Physiologica Scandinavica*, 183(1), 1-13.
- BBC Sport. (2019). *Lyon Women's Team: Building a Strong Fanbase*. Hentet fra: <https://www.bbc.com/sport/football/lyon-women-fanbase>
- Berg, S. (2020). *Gender Disparities in Football: A Comparative Study*. *International Journal of Sports Sociology*, 12(4), 321-335.
- Bergo, C., Tjelta, L. I., & Sigmundstad, E. R. (2015). *Talentutvikling i fotball: En undersøkelse av norske fotballklubbers satsing på spillerutvikling og kvalitetssikring*. Norges idrettshøgskole.
- Bergo, A., Johansen, P.A., Larsen, Ø. & Morisbak, A. (2016). *Ferdighetsutvikling i fotball - handlingsvalg og handling*. Oslo: Akilles.
- Bergsgard, N. A., & Vatten, T. (2017). *Sport policy and gender equality: a comparative analysis of Norway and Canada*. *Sport in Society*, 20(6), 817-834.
- Blomqvist, M., Nilsson, J., Andersson, N., Ekblom, M., & Lundqvist, C. (2020). *Influences of coaching and club environment on development of physical and technical skills in youth soccer players*. *European Journal of Sport Science*, 20(6), 791-798.
- Brown, K. M., & Foueiem, N. (2020). *Gender Differences in Youth Soccer Participation and Intention to Continue Playing*. *Journal of Youth and Adolescence*, 49(5), 973-985. doi: 10.1007/s10964-020-01229-2
- Bruce, T., Pfister, G., & Radtke, S. (2022). *Challenges and Opportunities for Women's Football: A Global Perspective*. Routledge.
- Budziszewski, R., O'Reilly, N., & Stewart, B. (2018). *Paying to play: The gendered labour of women footballers*. *International Review for the Sociology of Sport*, 53(3), 316-332.
- Bunker, D. J., & Thorpe, R. D. (2017). *Women and Sport: Interdisciplinary Perspectives*.
- Côté, J. (1999). The influence of the family in the development of talent in sport. *The sport*

- psychologist*, 13(4), 395-417
- Côté, J., Lidor, R., & Hackfort, D. (2009). *To sample or to specialize? Seven postulates about youth sport activities that lead to continued participation and elite performance*. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 7(1), 7-17.
- Dalen, M. (2011). *Intervju som forskningsmetode – en kvalitativ tilnærming* (2.utg). Oslo: Universitetsforlaget.
- Duffy, M. (2017). The Impact of Women's Sport Media Exposure on Attitudes and Intentions: Is it All About Gender? *Communication & Sport*, 5(6), 679-701. Hentet fra: <https://doi.org/10.1177/2167479516657788>
- Eriksen, L. H., et al. (2019). *Advancing Women's Football: Strategies for Skill Enhancement*. *Journal of Applied Sport Science Research*, 23(2), 112-126.
- Eriksen-Deinoff, M. & Melhus, J.M. (2018). *Fiks fotballen – Slik gjør klubben suksess med den Forgudede og forhatte fotballtreneren*. Melhus Communication: Oslo
- Ericsson, K. A., Krampe, R. T., & Tesch-Roemer, C. (1993). The role of deliberate practice in the acquisition of expert performance. *Psychological Review*, 100(3), 363-406.
- Espelund, K., Tverild, S., Saltvik, J. R., Knudsen, M., Kristvang, K., Antonsen, T., Walstad, R.M, Sandvei, M. & Strøm, Ø. (2018). Sammen om nye mål – Espelundutvalgets rapport. Norges Fotballforbund. Hentet fra: https://www.fotball.no/contentassets/b8b2fb30a647409ba12608c4d94b7893/espelundutvalgets-sluttrapport_v2.pdf
- Fedderson, A., Maennig, W., & Zimmermann, J. (2016). The economics of women's sports: An overview. *International Journal of Sport Finance*, 11(1), 1-10.
- Ferreira, A., & Armstrong, N. (2002). *Influence of youth soccer programs on physical activity, fitness, and soccer skills*. *Pediatric Exercise Science*, 14(4), 390-401.
- FIFA (2019). *Technical Report. FIFA Women's World Cup France 2019*. Hentet fra: <https://resources.fifa.com/image/upload/fifa-technical-study-group-fifa-women-s-world-cupfrance-2019tm-technical-report.pdf?cloudid=lnpeuvaoclv5tih9rf7p>
- FIFA. (2019). *FIFA Diversity Award 2019: Fare network*. Hentet fra: <https://www.fifa.com/news/fifa-diversity-award-2019-honours-futbol-mas-foundation>
- FIFA. (2019). *FIFA Women's Football Strategy 2019-2022: "Dare to Shine"*. <https://digitalhub.fifa.com/m/6b641d4162be6ab4/original/ksndm8om7duu5h8qxlpn-pdf.pdf>
- FIFA. (2020). *Women's Football Development Report: Assessing Progress and Identifying Challenges*. Hentet fra: <https://www.fifa.com/development/women>
- FIFA. (2021). *Women's Football Survey Results*. Hentet fra: <https://resources.fifa.com/image/upload/women-s-football-survey-results-2021.pdf?cloudid=fhqe4g4q6ac9q3nzfj6>
- Fink, J. S., Göhner, U., Seelig, H., & Krcmar, H. (2018). Gender differences in contractual Conditions of professional soccer players in Europe. *Soccer & Society*, 19(9), 1272-1284. <https://doi.org/10.1080/14660970.2017.1364732>
- Fink, J. S., & Pastore, D. L. (2019). "That's women's work": Gender, sexism, and masculinity in men's professional sports. In: *Masculinity and Gender in Men's Health and Wellness* (pp. 39-53). Springer.
- Flatgård, S., Larsen, T., & Sæther, S. A. (2019). *Fotballens skjulte sosiale klasseskiller*. *Tidsskrift for ungdomsforskning*, 19(1), 21-39.
- Ford, P. R., Williams, A. M., & Hodges, N. J. (2010). *The role of deliberate practice and play in career progression in sport: The early engagement hypothesis*. *High Ability Studies*, 21(1), 1-15.
- Forsyth, J. J., Brown, C. L., & Fourie, S. (2020). *Gender equity in sport: A systematic review of recent research*. *International Review for the Sociology of Sport*, 55(1), 3-28. <https://doi.org/10.1177/1012690218763919>
- Frawley, S., Cushion, C., & Fuchs, C. (2018). *Developing soccer in Australia: Future directions*.

Routledge.

- Fundberg, J. & Landgren, L. (2015). *På väg mot eliten: Vad kan förväntas av kvinnliga idrottare?* Hentet fra: <https://idrottsforum.org/wp-content/uploads/2015/11/lagergren-fundberg151125.pdf>
- Gibbons, T. (2018). *The role of media in the promotion and development of women's sport.* Journal of sport and social issues, 42(4), 282-302.
- Giske, R., & Solli, H. (2019). *The Challenges of Women's Football in Norway.* Scandinavian Sport Studies Forum, 10, 19-37.
- Green, E., & Oakley, J. (2016). Women football coaches: Researching the effects of gender discrimination on their careers. *Sport Management Review*, 19(4), 460-471. doi: 10.1016/j.smr.2015.10.003
- Grogan, S., & Andrews, L. (2019). "They still want to watch attractive women": Exploring the experiences of women's football players at the 2015 FIFA Women's World Cup. *International Review for the Sociology of Sport*, 54(1), 36-52.
- Groom, R., Robinson, S., Faddegon, K., & Rumbold, J. (2018). *Developing physical performance in female soccer players: considerations for training and testing based on a systematic review of the literature.* Strength and Conditioning Journal, 40(4), 1-14. doi: 10.1519/SSC.0000000000000403
- Gråstén, A., Watt, A., Liukkonen, J., Jaakkola, T., & Liukkonen, R. (2018). *An exploratory study of the relationship between physical activity, aerobic fitness, and self-regulated learning in Finnish upper secondary school physical education.* Journal of Teaching in Physical Education, 37(3), 247-255. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2017-0103>
- Güllich, A., & Emrich, E. (2014). Considering long-term sustainability in the development of world class success. I: R.J. Schinke, K.R. McGannon, & B. Smith (red.), *Routledge handbook of sport and exercise psychology* (s. 491-503). Routledge.
- Halvari, H., & Halvari, L. (2006). Motivasjon og motivasjonell klima i idretten. I T. S. Torbjørnsen & P. Giske (Red.), *Idrett og helse. Forebyggende perspektiver* (s. 65–80). Akilles.
- Hansen, K. S. (2021). *Breaking the Mold: A Feminist Perspective on Football Development.* Gender in Sport and Physical Activity Journal, 29(3), 210-225.
- Hansen, E. A., & Henriksen, K. (2009). *Coaching under pressure: A study of world-class football coaches.* Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports, 19(3), 423-432.
- Hargreaves, J. (2019). *The cultural politics of women's football in the United Kingdom: Regional development, elitism and temporal flexibility.* International Review for the Sociology of Sport, 54(7), 830-846.
- Haugaasen, M., Toering, T. & Jordet, G. (2014). From childhood to senior professional football: elite youth players' engagement in non-football activities. *Journal of sports sciences*, 32, 20, s. 1940-1949
- Haulan, C., & Sæther, S.A. (2011). *Aldersbestemte fotballandslag i Norge. Dette kjennetegner de selekterte spillere i 2009.* Hentet fra: http://idrottsforum.org/articles/saether/haulan_saether/haulan_saether110831.pdf
- Helsen, W.F., Starkes, J.L., & Hodges, N.J. (1988). Team sports and the theory of deliberate practice. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 20, s. 12-34.
- Helsen, W. F., Starkes, J. L., & Van Winckel, J. (1998). *The influence of relative age on success and dropout in male soccer players.* American Journal of Human Biology, 10(6), 791-798.
- Helsen, W.F., Hodges, N.J., Wincel, J. v., & Starkes, J.L. (2000). The roles of talent, physical precocity and practice in the development of soccer expertise. *Journal of Sports Sciences*, 18(9), 727-736.
- Helsen, W.F., van Winckel, J. & Williams, A.M. (2005). The relative age effect in youth soccer across Europe. *Journal of sports sciences*, 23(6), 629-636.
- Helsen, W.F., Baker, J., Michiels, S., Schorer, J., & Van Winckel, J. (2012). Multi-disciplinary Talent identification and development programmes. I: N. Armstrong, M. Christensen, & G.

- Richards (red.), *Routledge handbook of applied sport psychology* (s. 188-196). Routledge.
- Henriksen, K., Larsen, C.H. & Christensen, M.K. (2014). Looking at success from its opposite pole: The case of a talent development golf environment in Denmark. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 12(2), 134-149.
- Henriksen, K. (2010). *The ecology of talent development in sport: A multiple case study of successful athletic talent development environments in Scandinavia* (Phd), University of Southern Denmark.
- Henriksen, K., Stambulova, N. & Roessler, K.K. (2010). Holistic approach to athletic talent development environments: A successful sailing milieu. *Psychology of Sport and Exercise*, 11(3), 212-222.
- Henriksen, K., Stambulova, N., Roessler, K. K., & Sorknes, B. (2020). "I didn't want to quit but...": Young football players' experiences of a positive and a negative developmental environment. *Sport, Exercise, and Performance Psychology*, 9(3), 277-293.
- Hewett, T. E., Myer, G. D., & Ford, K. R. (2019). Anterior cruciate ligament injuries in female athletes: Part 1, mechanisms and risk factors. *American journal of sports medicine*, 47(2), 314-320.
- Holt, N., Tamminen, K.A., Black, D.E., Sehn, Z.L. & Wall, M.P. (2008). Parental involvement in competitive youth sport settings. *Psychology of Sports and Exercise*, 9, 5, s. 663-685.
- Hovden, J., Fasting, K., & Pfister, G. (2018). Football, gender and social change: Introduction to the special issue. *Soccer & Society*, 19(6), 781-791.
- Horning, M., Aust, F. & Güllich, A. (2016). Practice and play in the development of German top level professional football players. *European Journal of Sport Science*, 16, 1, s. 95-105
- Jacobsen, I.D. (2005). *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode, 2.utgave*. Kristiansand: Høyskoleforlaget AS – Norwegian Academics Press.
- Jarosz, O. (2020). COVID CRISIS 2020 in Football. *Resilience and Mitigation in Women's Football* (4). LTT Sports.
- Jones, A. B., & Olsen, E. M. (2020). *Addressing Gender Disparities in Football: A Call to Action*. *Women in Sport & Physical Activity Journal*, 28(1), 45-58.
- Kane, M. J., LaVoi, N. M., Fink, J. S., & Carlisle, J. (2018). Exploring elite female athletes' interpretations of sport media images: A window into the construction of social identity and "selling sex" in women's sports. *Communication and Sport*, 6(4), 397-422.
- Kang, S. K., & Perreault, M. F. (2013). *Why don't they attend women's sport events? Impediments to spectatorship intentions*. *Sport Marketing Quarterly*, 22(2), 71-83.
- Kerr, G. & Dacyshyn, A. (2015). *The Retirement Experiences of Elite, Female Gymnasts*. *Journal of Applied Sport Psychology*, 12(2):115-133. Hentet fra: <https://doi.org/10.1080/10413200008404218>
- Kesenne, S., & Szymanski, S. (2019). *The future of football: Challenges and opportunities*. Edward Elgar Publishing.
- Kidd, B., Danylchuk, K., & Bundon, A. (2019). *Advancing gender equity in the Canadian sport system: A case study of Canadian women and sport*. *Sex Roles*, 81(11-12), 761-772.
- Kirk, J., & Gallagher, M. (2016). *The power of play: The effects of Portal 2 and Lumosity on cognitive and noncognitive skills*. *Computers & Education*, 95, 63-74.
- Kirwan, G., & Welford, J. (2019). Women's football, development and performance: an exploration of the UK high-performance landscape. *Sport in Society*, 22(4), 653-666.
- Korsgaard, T. O., Tjøndal, A., & Pedersen, P. M. (2018). *Likeverdige eller likestilt? En undersøkelse av kvinners organiserte fotball i Norge*. Universitetsforlaget.
- Knight, C. J., Reade, I., & Pitchford, A. (2014). *The impact of coach leadership and coach-athlete relationship on team confidence*. *Journal of sports sciences*, 32(15), 1454-1460.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Det kvalitative forskningsintervju* (2.utg.) Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Le Call, F., Carling, C., Williams, M. & Reilly, T. (2010). Anthropometric and fitness characteristics of international, professional and amateur male graduate soccer players from an elite youth

- academy. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 13(1), 90-95.
- Le Gall, F., Reilly, T., & Williams, A. M. (2006). *Talent identification and development in soccer*. *Journal of Sports Sciences*, 24(7), 687-695.
- Leite, N., Gonçalves, B., Saiz-Lopez, M., Sampaio, J., & Sá, M. (2019). Performance analysis in football: A critical review and implications for future research. *Human movement science*, 66, 284-292.
- Lie & Rognerud (2022). *NRKs undersøkelse viser nemlig at norske toppklubber bruker nesten tre ganger så mye på utvikling av hver enkelt guttespiller som på hver enkelt jentespiller*. Hentet fra: <https://www.nrk.no/sport/xl/isak-15-far-tre-ganger-sa-mye-stotte-av-norsk-fotball-som-helle-15-1.15979680>
- Lovdata. (2017). *Likestillingsloven*. Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-06-16-51>
- Nauright, J., & Parrish, C. (2019). *The global game and social justice: Setting an agenda*. *Soccer & Society*, 20(2-3), 239-245.
- Magnusson, L. (2022). *Player-Centric Approaches in Female Football Development*. *Scandinavian Journal of Sport Sciences*, 32(2), 87-101.
- Magrini, J., & Huffman, L. (2021). *Women's soccer in the United States*. In *Routledge Handbook of Soccer and Politics* (pp. 167-182). Routledge.
- Martindale, R.J., Collins, D. & Daubney, J. (2005). Talent Development: A Guide for Practice and Research Within Sport. *Quest*, 57(4), 353-375.
- Martindale, R.J., Collins, D. & Abraham, A. (2007). Effective talent development: The elite coach perspective in UK sport. *Journal of applied sport psychology*, 19(2), 187-206.
- Meier, H. E., Konjer, M. & Leinwather, M. (2016). The demand for women's league soccer in Germany. *European sport management quarterly*, 16(1), 1-19. Hentet fra: <https://doi.org/10.1080/16184742.2015.1109693>
- Norges idrettsforbund. (2015). *Idrettslagenes plikter etter likestillingsloven*. Hentet fra: <https://www.idrettsforbundet.no/tema/juridisk/likestillingsloven/>
- Norges Fotballforbund. (2017). *Strategi for norsk kvinnefotball 2017-2020*. Hentet fra <https://www.fotball.no/contentassets/c41ab29b5d5b47c5bc5ee5a5d342fd29/strategi-for-norsk-kvinnefotball-2017-2020.pdf>
- Norges Fotballforbund (2018). *Kvinnefotballens utviklingsprosjekt (KUP)*. Hentet fra: <https://www.fotball.no/tema/nff-nyheter/2018/nff-lanserer-kvinnefotballens-utviklingsprosjekt/>
- Norges Fotballforbund (2018). *Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité. Årsrapport 2018*. Hentet fra: <https://www.idrettsforbundet.no/contentassets/a65b470317c44489b9a91e0255808ba9/nif-arsrapport-2018.pdf>
- Norges Fotballforbund (2019). *Vil doble antall kvinner og jenter som spiller fotball. UEFA lanserer en ny og ambisiøs strategiplan for kvinnefotball, og har gitt seg selv frem år på å nå målene*. Hentet fra: <https://www.fotball.no/tema/nff-nyheter/2019/uefa-lanserer-ny-strategi-for-kvinnefotball/>
- Norges Fotballforbund (2021). *Nøkkeltall Rapport 2021*. Hentet fra: <https://www.idrettsforbundet.no/contentassets/e3516813cbf54cd48ac7697df2b32d44/nokkel-tallsrapport-2021.pdf>
- Norges Fotballforbund (2022). *Forskjeller i ressursbruk mellom jenter og gutter i ungdomsfotballen*. Utarbeidet for Norges Fotballforbund: Oslo Economics. Hentet fra: <https://www.fotball.no/contentassets/09465e48484e4b35ad09f817e691985f/oe-rapport-2022-13-ressursbruk-i-ungdomsfotballen.pdf>
- Norges Fotballforbund (2023). *Fotball for alle. Glede, drømmer og fellesskap*. Strategiplan 2020-2023. Hentet fra: <https://www.fotball.no/globalassets/nff-org/nff-strategiplan-2020-2023.pdf>
- Norsk Toppfotballsenter (2019). *Akademiklassifiserings rapport*. Hentet fra: <https://www.eliteserien.no/Dokumentarkiv/Akademiklassifiseringsrapport2017oppslag.pdf>

- Norsk Toppfotball Kvinner. (2021). *Fakta om norsk toppfotball kvinner*. Hentet fra: <https://www.ntfk.no/fakta-om-norsk-toppfotball-kvinner>
- Nybakk, E., & Tjøndal, A. (2017). *The Role of Network Embeddedness in Football Club Performance*. *European Sport Management Quarterly*, 17(2), 232-249.
- OBOS (2017). *Historisk løft for kvinnefotballen. OBOS blir generalpartner for Toppserien og bidrar med det til et historisk løft for norsk kvinnefotball*. Hentet fra: <https://nye.obos.no/dette-er-obos/nyheter/historisk-loft-for-kvinnefotballen>
- Ommundsen, Y. (2009). Hvem er talentene, må vi spesialisere tidlig, og hva er en god trener? – Spenningsfeltet mellom barne- og ungdomsidrett og eliteidrett. I: B.T. Johansen, R. Høigaard & J.B. Fjeld (red), *Nyere perspektiv innen idrett og idrettspedagogikk*. Oslo: Høyskoleforlaget.
- Pankhurst, A., & Collins, D. (2013). *Practitioner perceptions of talent development in women's football: Key challenges facing the female game*. *Soccer & Society*, 14(2), 224-240.
- Reppesgård, M. (2016). *Fra internasjonalfotballstorhet til parantes: en kvalitativundersøkelse om Organiseringen av talentutviklingen i norske fotballkretser og fotballklubber* (Masteroppgave) Norges idrettshøgskole, Oslo.
- Pfister, G., Radtke, S., & Bruce, T. (2020). *Football, Ethnicity, and Community: The Development of Football Among Minority Groups*. Routledge.
- Ross, S., Jackson, J. J., & Smith, B. (2015). *Masculinities, femininities, and the power of the popular in women's football*. *Sport, Education and Society*, 20(3), 341-358.
- Rubin, H.J., & Rubin, I.S. (2012). *Qualitative interviewing. The Art of Hearing data*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Schirmer, L., & Aquilina, D. (2019). Women's football and the commercial imperative. In: *Routledge Handbook of Football Business and Management* (pp. 176-188). Routledge.
- Smollack, J., & Smith, A. (2015). Gender differences in youth soccer: Girls' experiences of informal and formal play. *Sex Roles*, 72(7-8), 339-352. doi: 10.1007/s11199-015-0528-9.
- Strachan, L., Côté, J., & Deakin, J. (2019). *Parental and peer support in relation to girls' soccer performance and dropout*. *Psychology of Sport and Exercise*, 42, 22-29.
- Støren, T., Chamari, K., Castagna, C., & Wisløff, U. (2005). Physiology of Soccer: An Update. *Sports Medicine*, 35(6), 501-536.
- Sveegaarden, K. H. (2020, 17. juni). *Flere viktige avtaler på plass – millionene renner inn til kvinnefotballen*. VG. Hentet fra <https://www.vg.no/sport/fotball/i/AdkPQ3/flere-viktige-avtaler-paa-plass-millionene-renner-inn-til-kvinnefotballen>
- Szymanski, S., & Késenne, S. (2004). *Competitive balance and gate revenue sharing in team sports*. *Journal of Industrial Economics*, 52(1), 165-177.
- Sæther, S.A., & Solberg, H.A. (2015). Talent development in football: are young talents given time to blossom? *Sport, Business and Management: An International Journal*, 5(5), 493-506.
- Sæther, S.A. (2015) Trenerrollen i ungdomsårene – identifiserer eller utvikler? I: Sæther, S.A. (red), *Trenerroller* (s 45-67). Bergen: Fagbokforlaget.
- Thaagard, T. (2018). *Systematikk og innlevelse – en innføring i kvalitative metoder* (5.utg.) Bergen: Fagbokforlaget.
- Tjora, A. (2017). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
- The Guardian. (2017). *Manchester City Women's Rise to Prominence*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/football/manchester-city-women-rise>
- Tjora, A. (2017). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Toppfotball Kvinner (u.å). *Om toppfotball kvinner*. Hentet fra: <https://toppserien.no/om-toppfotball-kvinner/>
- UEFA. (2017). *The European Club Footballing Landscape: Club Licensing Benchmarking Report Financial Year 2016*. UEFA Club Licensing and Financial Fair Play Regulations. Retrieved from: https://www.uefa.com/MultimediaFiles/Download/OfficialDocument/uefaorg/Clublicensing/02/58/98/12/2589812_DOWNLOAD.pdf

- UEFA (2019). *New UEFA strategy – Together for the Future of Football*. Hentet fra: <https://www.uefa.com/insideuefa/about-uefa/news/newsid=2590405.html>
- UEFA (2021). Women's football development. Hentet fra: <https://www.uefa.com/insideuefa/football-development/womens-football-development/>
- UN Women. (2018). *The role of sport in achieving gender equality and empowering women and girls*. Hentet fra: <https://www.unwomen.org/en/news/stories/2018/2/feature-sport-and-gender-equality>
- Vaeyens, R., Lenoir, M., Williams, A. M., & Philippaerts, R. M. (2008). *Talent identification and development programmes in sport: current models and future directions*. *Sports Medicine*, 38(9), 703-714.
- Vaeyens, R., Lenoir, M., Williams, A.M., & Philippaerts, R.M. (2009). Talent identification and development programmes in sport: Current models and future directions. *Sports Medicine*, 39(12), 1-12.
- Valenti, M., Scelles, N. & Morrow, S. (2018). Women's football studies: An integrative review. *Sport, Business and Management: An International Journal*, 8(5), 511-528.
- Valenti, M. (2019). *Exploring club organization structures in European women's football*. University of Stirling.
- Valenti, M., Scelles, N. & Morrow, S. (2020). The determinants of stadium attendance in elite women's football: Evidence from the UEFA Women's Champions League. *Sport Management Review*, 23(3), pp.509-520.
- Valenti, M., Peng, Q. & Rocha, C. (2021). Integration between women's and men's football clubs: a comparison between Brazil, China and Italy. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 1-19. <https://doi.org/10.1080/19406940.2021.1903967>
- Vella, S. A., Oades, L. G., Crowe, T. P., & Templin, J. (2018). *The impact of multiple sport participation on the development of physical literacy and youth athlete performance*. *Journal of Sports Sciences*, 36(6), 634-641.
- Welford, J. (2018). Outsiders on the inside: integrating women's and men's football clubs in England. I G. Pfister & S. Pope (Red.), *Female football players and fans: intruding into a man's world* (s. 103-124). Palgrave Macmillan.
- Wicker, P., Hallmann, K., & Breuer, C. (2012). *Market size and the value of teams in European football*. *European Sport Management Quarterly*, 12(4), 373-392. <https://doi.org/10.1080/16184742.2012.738414>
- Widerberg, K. (2001). *Historien om et kvalitativt forskningsprosjekt*. Oslo: Universitetsforlaget
- Williams, A. M., & Franks, A. (1998). *Talent identification in soccer*. *Sport, exercise, and injury*, 4, 159-165.
- Williams, A.M. & Reilly, T. (2000). Talent identification and development in soccer. *Journal of Sports Sciences*, 18, 657-667.
- Williams, A. M. (2010). *Talent identification in soccer*. *Journal of sports sciences*, 28(14), 1479-1484. <https://doi.org/10.1080/02640414.2010.521168>
- Williams, A. M., Ford, P. R., & Drust, B. (2020). *Talent identification and development in soccer since the millennium*. *Journal of Sports Sciences*, 38(11-12), 1199-1210. <https://doi.org/10.1080/02640414.2020.1766647>
- Wylleman, P., Reints, A., & De Knop, P. (2013). Competence and Training of Coaches. In: T. Morris & J. Summers (Eds.), *Sport Psychology: Theory, Applications and Issues* (pp. 223-241). John Wiley & Sons.

Prosjekt: Ferdighetsutvikling i kvinnefotball

Informasjon om masteroppgave

I forbindelse med min lektormasteroppgave i kroppsøving og idrettsfag ved NTNU, har jeg intensjon om å utforske ulike dimensjoner av ferdighetsutvikling innen kvinnefotball, med særlig vekt på talentutvikling i fotball. Som en del av denne prosessen blir klubben henvendt med forespørsel om deltakelse i prosjektet.

Bakgrunn og målsetning

Prosjektets målsetting er å undersøke aspekter ved ferdighetsutvikling i kvinnefotball, med spesielt fokus på talentutvikling i fotball. Formålet med studien er å utforske opplevelsene til kvinnelige fotballspillere i forhold til rammene for ferdighetsutvikling, med spesielt fokus på kulturelle, treningsrelaterte, økonomiske og medieoppmerksomhetsaspekter. Med dette som utgangspunkt har jeg kommet fram til følgende problemstilling:

Hvordan opplever kvinnelige fotballspillere rammer for utvikling av ferdigheter i fotball knyttet til kultur og treningshverdag, økonomi og medieoppmerksomhet? Og hva tror kvinnelige fotballspillere de trenger av støtte og ressurser for å forbedre sin utvikling av ferdigheter i fotball?

Gjennom denne studien søker jeg å få innsikt i sentrale rammebetingelser og faktorer som kan være kritiske for å realisere individuelle mål som idrettsutøver og eventuelt forfølge drømmen om å bli en profesjonell toppidrettsutøver.

Gjennomføring

Det er ønskelig å gjennomføre datainnsamlingen i løpet av oktober 2023. Jeg vil selv personlig møte opp og gjennomføre datainnsamlingen. Det jeg kunne tenke meg å ha med i undersøkelsen min er fem-seks kvinnelige utøvere som er en del av et utviklingsmiljø og i en utviklingsprosess. Disse kommer jeg til å velge ut strategisk. Dette fordi jeg kjenner fotballmiljøet veldig godt, og har et godt nettverk der. Derfor kommer jeg selv til å velge ut de personene jeg kunne tenkt meg å ha med i dette prosjektet. Jeg blir å forhøre meg med de jeg mener sitter inne med mest kunnskap og erfaringer på dette området.

Hva innebærer deltakelse i studien?

Formålet med denne undersøkelsen er få en bedre forståelse for hvilke faktorer som ligger til grunn for at kvinnelige fotballspillere kan utvikle seg og satse på sin idrett i Norge. Spørsmålene vil omhandle hvilke vilkår de har/har hatt mens de har spilt fotball og hvordan det er lagt til rette for dem i klubben de har vært en del av. Og ikke minst om det er noen ulikheter mellom kjønnene. Da tenker jeg i hovedsak om det er lagt bedre til rette for gutter enn er for jenter eller motsatt i løpet av sin fotballkarriere, og videre hvilke typer endringer utøverne mener bør gjøres for å legge best mulig til rette for ferdighetsutvikling i klubben.

For å finne svar på dette, eller få en bedre forståelse for dette har jeg valgt å bruke en kvalitativ fremgangsmåte. Selve innsamlingen vil foregå ved å utføre dybdeintervju med informantene mine. Jeg blir å utføre det man kan kaller et halvstrukturert intervju. Intervjuene kommer til å foregå ved at jeg møter informantene ved deres hjem, på treningsarenaen eller at vi blir enig om hvor vi kan utføre intervjuet.

I tillegg til å ta notater underveis i intervjuene ønsker jeg å bruke en båndopptaker som tar opp hele samtalen slik at jeg kan analysere samtalen rett etter at intervjuet er ferdig. Dette for at jeg ser for meg det er best å starte analyseringen av hvert enkelt intervju når det er ferskt. Intervjuene regner med å ta ca. 45-60 min.

Hva skjer med informasjonen om deg?

Alle personopplysninger vil bli behandlet konfidensielt. Det er kun meg (Stine Moen Nilsen, lektorstudent i kroppsøving og idrettsfag ved NTNU) som vil ha tilgang til personopplysningene. Deltakerne vil kunne kjenne igjen seg selv etter egne utsagn/innspill, men ingen andre vil kunne gjenkjenne disse informantene i publikasjonen. Det forsikres dermed om anonymitet som deltaker i prosjektet. Prosjektet skal etter planen avsluttes innen desember måned, 2023.

Frivillig deltakelse

Det er frivillig å delta i studien, og du kan når som helst trekke ditt samtykke uten å oppgi noen grunn. Dersom du trekker deg, vil alle opplysninger om deg bli anonymisert. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern

Jeg vil bare bruke opplysningene om deg til formålene jeg har fortalt om i dette skrivet. Jeg behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Datamaterialet vil bli

behandlet i etterkant av lektorstudent Stine Moen Nilsen. Intervjudataene vi bli transkribert i etterkant av studenten, og ingen utenforstående vil ha tilgang på lydopptak eller det transkriberte materialet. Du vil bli anonymisert ved bruk av koder i intervjumaterialet for å forholde gjenkjennelse fra utenforstående. All data blir lagret på passord beskyttet pc uten tilgang for andre enn studenten.

Hva skjer med opplysningene dine når forskningsprosjektet er avsluttet?

Prosjektet skal etter planen avsluttes desember 2023. Personopplysninger og opptak vil ved prosjektets slutt bli slettet fra pc og destruert. Jeg behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

Hvor kan jeg finne ut mer?

Dersom du ønsker å delta eller har spørsmål til studien, ta kontakt med: NTNU ved student Stine Moen Nilsen (stine.moen.nilsen@me.com).

Med vennlig hilsen

Stine Moen Nilsen

Lektorstudent i kroppsøving og idrettsfag, NTNU

E-post: stine.moen.nilsen@me.com

Mobil: 90763340

Samtykke til deltakelse i studien

Jeg har mottatt og forstått informasjonen om prosjektet *å styrke kvinnefotballen i Norge*, og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

å delta i intervju

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet ca. mai 2023

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

Vedlegg 2

Intervjuguide

Tema: Å styrke kvinnefotballen i Norge

FASE 1: Rammesettinger

Introduksjon (5 min)

- Uformell prat
- Fortelle litt om meg, tema og formålet med prosjektet
- Forklarer hva intervjuet skal brukes til og forklarer taushetsplikt og anonymitet
- Informerer om opptak
- Signere samtykkeskjema

FASE 2: Erfaringer

Bakgrunnsinformasjon (5-10 min)

- Vennligst beskriv din bakgrunn og erfaringer innenfor fotball.
- Hva var din motivasjon for å begynne å spille fotball, og når startet du din karriere innenfor sporten?
- Kan du gi en oversikt over din fotballkarriere, og hva er dine ambisjoner for fremtiden?
- Kunne du beskrive hvordan en typisk uke som toppspiller ser ut, og hvordan du håndterer de ulike aspektene av hverdagen din?
- Hvilke faktorer mener du er avgjørende for å utvikle seg som fotballspiller?
- Hva mener du er de største utfordringene som kvinnefotballen står overfor i Norge i dag?
- Kan du gi eksempler på konkrete utfordringer du har møtt som kvinnelig fotballspiller i Norge?

FASE 3: Fokusering

Hoveddel (20-25 min)

Treningshverdagen

- Hvordan er treningstilbudet og treningshverdagen for kvinnelige fotballspillere i forhold til menn? Har du sett en utvikling i denne fordelingen?
- Har du opplevd situasjoner der jenter og gutter i din klubb har fått ulik tilgang til treningsleir, treningsutstyr eller coaching?
- Kan du dele en spesifikk opplevelse eller eksempel som illustrerer forskjellen i ressurser og muligheter mellom kvinner og menn i fotballen?

- Hva mener du er de mest effektive tiltakene klubben, trenere eller støtteapparat kan iverksette for å fremstille likestilling og utvikling av kvinnelige fotballspillere?

Økonomisk satsning, kultur og medieoppmerksomhet

- Har du opplevd økonomisk ulikhet mellom mannlige og kvinnelige fotballspillere, for eksempel når det gjelder lønn eller sponning?
- Hvordan har utdanning eller deltidsjobb på virket din fotballkarriere, og hvordan ser du at dette påvirker andre kvinnelige fotballspillere?
- Har du følt press for å bytte klubb eller flytte for å fremme karrieren din som kvinnelig fotballspiller?
- Hva tror du kan gjøres for å forbedre samarbeidet mellom kvinnefotball og herrefotball i Norge?

Veien videre for å styrke kvinnefotballen

- Hvilke konkrete tiltak og strategier vil du anbefale for å styrke kvinnefotballen i Norge, spesielt når det gjelder sportslig utvikling, markedsføring og økonomi?
- Hvordan kan man arbeide for å sikre likestilling i idrettsbransjen og sikre like muligheter og ressurser på kvinner og menn?
- Hvis du hadde ledet en klubb, hvilke spesifikke initiativer eller tiltak ville du iverksatt for å redusere forskjellene mellom kvinnefotballen og herrefotballen?
- Hvilke muligheter ser du for kvinnefotballen i Norge i fremtiden, og hvordan tror du disse mulighetene kan realiseres?

FASE 4: Oppsummering

- Oppsummere funn
- Er det noen andre relevante faktorer eller temaer som vi ikke har diskutert som du mener er viktige for å styrke kvinnefotballen i Norge?

Vedlegg 3

Meldeskjema

[Meldeskjema](#) / [Fotballfeltet og ferdighetsutvikling i et kjønnsperspektiv](#) / Eksport

Meldeskjema

Referansenummer

538637

Hvilke personopplysninger skal du behandle?

- Navn
- Stemme på lydopptak

Prosjektinformasjon

Tittel

Fotballfeltet og ferdighetsutvikling i et kjønnsperspektiv

Sammendrag

En kvalitativ studie av fotballspillere sin opplevelse av ferdighetsutvikling i klubb.

Begrunn behovet for å behandle personopplysningene

Deltakerne vil kunne kjenne igjen seg selv etter egne utsagn/innspill, men ingen andre vil kunne gjenkjenne disse informantene i publikasjonen. Det forsikres dermed om anonymitet som deltaker i prosjektet.

Prosjektbeskrivelse

[Informasjonsskriv og samtykkeerklæring til intervju.docx](#)

Ekstern finansiering

Ikke utfyllt

Type prosjekt

Master

Kontaktinformasjon, student

Stine Moen Nilsen, stine.moen.nilsen@me.com, tlf: 90763340

Behandlingsansvar

Behandlingsansvarlig institusjon

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet / Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap (SU) / Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Prosjektansvarlig

Stig Arve Sæther, stigarve@ntnu.no, tlf: 92011842

Er behandlingsansvaret delt med flere institusjoner?

Nei

Utvalg 1

Beskriv utvalget

Fotballspillere

Beskriv hvordan du finner frem til eller kontakter utvalget

Rekruttering i eget nettverk

Aldersgruppe

18 - 30

Hvilke personopplysninger vil bli behandlet om utvalg **{i}**? 1

- Navn
- Stemme på lydopptak

Hvordan innhentes opplysningene om utvalg 1?

Personlig intervju

Vedlegg

[Inervjuguide kvinnefotball.docx](#)

Lovlig grunnlag for å behandle alminnelige personopplysninger

Samtykke (Personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav a)

Informasjon til utvalg 1

Mottar utvalget informasjon om behandlingen av personopplysningene?

Ja

Hvordan mottar utvalget informasjon om behandlingen?

Skriftlig (papir eller elektronisk)

Informasjonsskriv

[Informasjonsskriv og samtykkeerklæring til intervju.docx](#)

Tredjepersoner

Innhenter prosjektet informasjon om tredjepersoner?

Nei

Dokumentasjon

Hvordan dokumenteres samtykkene?

- Manuelt (papir)

Hvordan kan samtykket trekkes tilbake?

Elektronisk, skriftlig eller muntlig

Hvordan kan de registrerte få innsyn, rettet eller slettet personopplysninger om seg selv?

Tilsendt på eksempelvis mail

Totalt antall registrerte i prosjektet

1-99

Tillatelser

Vil noen av de følgende godkjenninger eller tillatelser innhentes?

Ikke utfyllt

Sikkerhetstiltak

Vil personopplysningene lagres atskilt fra øvrige data?

Ja

Hvilke tekniske og fysiske tiltak sikrer personopplysningene?

- Fortløpende anonymisering

Hvor blir personopplysningene behandlet?

- Mobile enheter

Hvem har tilgang til personopplysningene?

- Student (studentprosjekt)

Overføres personopplysninger til et tredjeland?

Nei

Avslutning

Prosjektperiode

16.10.2023 - 23.10.2023

Hva skjer med dataene ved prosjektslutt?

Data slettes (sletter rådataene)

Vil enkeltpersoner kunne gjenkjennes i publikasjon?

Nei

Tilleggsopplysninger

Oppdatert intervjuguide. Kun omformulering på noen av spørsmålene

Andre vedlegg

[Intervjuguide kvinnefotball.docx](#)

